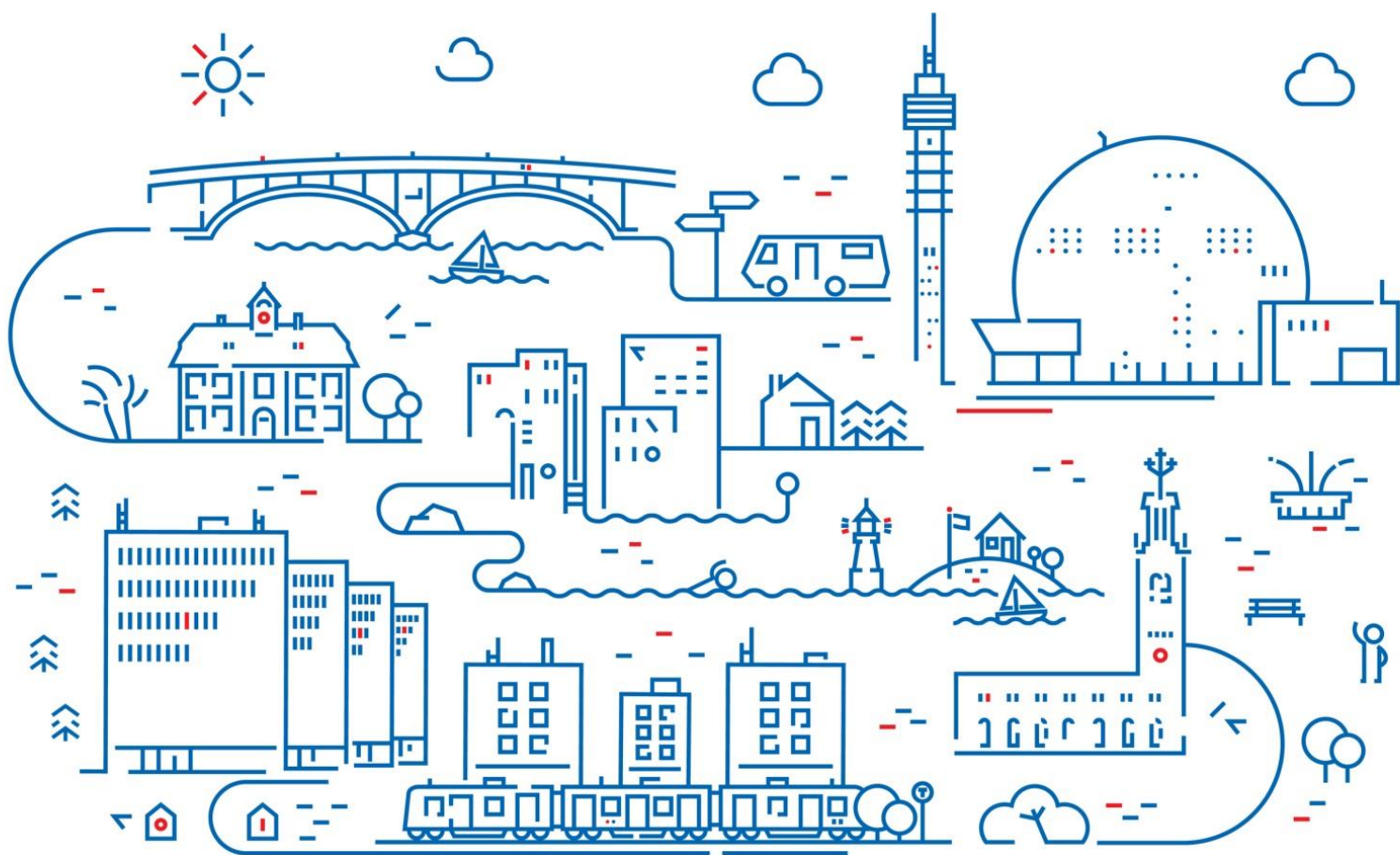

Länsförsäkringar Stockholm

Rapport om solvens och finansiell ställning

2016

Sammanfattning

Verksamhet och resultat

Länsförsäkringar Stockholm (Bolaget) är ett kundägt sakförsäkringsbolag med verksamhet i Stockholms län. Bolaget är ett av 23 länsförsäkringsbolag och en del av länsförsäkringsgruppen.

Bolaget tillhandahåller direkt försäkring i form av olycksfalls- och sjukförsäkring, motorfordonsförsäkring, spårfordonsförsäkring, fartygsförsäkring, godstransportförsäkring, försäkring mot brand och annan skada på egendom, fartygsansvarsförsäkring, allmän ansvarighetsförsäkring, annan förmögenhetsskada samt rättsskyddsförsäkring.

Bolaget tar även emot återförsäkring från andra försäkringsföretag avseende samtliga skadeförsäkringsklasser och tilläggsförsäkring samt lång olycksfalls- och sjukförsäkring.

För att kunna erbjuda kunderna ett komplett sortiment av försäkrings-, fond- och bankprodukter förmedlar företaget livförsäkring, banktjänster, fondförvaltning samt djur- och grödaförsäkring från Länsförsäkringar AB och dess dotterföretag. Det redovisade resultatet för år 2016 uppgick till 268 692 ksek.

Företagsstyrningssystemet

Bolaget har ett väl genomarbetat företagsstyrningssystem som beskriver vilka risker Bolaget har, hur Bolaget arbetar med riskhantering och hur den interna kontrollen följer upp Bolagets riskåtagande. Vilka ersättningssystem som finns, hur lämplighetsprövning genomförs, hur och på vilket sätt aktsamhetsprincipen styr investeringar av kapitalet samt hur Bolaget genomför och följer upp utlagd verksamhet är även viktiga delar av Bolagets företagsstyrning. För uppföljning av företagstyrningssystemet finns internrevisor, compliance och riskhanteringsfunktion. Utöver dessa finns det en aktuariefunktion som gör försäkringstekniska bedömningar.

Riskprofil

Kundägda bolag har begränsade möjligheter till kapitalanskaffning varför Bolaget arbetar med olika riskreduceringstekniker. Marknadsriskerna utgör bolagets största riskområde inom detta står aktiekursrisken för den största exponeringen. Såväl skulder som tillgångar är exponerade mot ränterisker, men bolaget skyddas av förhållandevis kort duration

Försäkringsriskerna reduceras förutom med försiktigt riskurval och balanserad prissättning genom återförsäkring. Länsförsäkringsgruppen har en gemensam återförsäkringspool. Bolaget återförsäkrar sina olika affärer i poolen och får också del av poolens gemensamma resultat. Poolen återförsäkrar sig externt för mer betydande skadeutfall.

Riskerna i den förmedlade affären inskränker sig till uteblivna intäkter om produkterna skulle tappa i attraktivitet i marknaden. Vid kreditförluster i den förmedlade bankaffären kan del av Bolaget intäkt för affären tas i anspråk av Länsförsäkringar Bank.

Den övergripande risktoleransen bestäms årligen av styrelsen som har beslutat att kapitalkvoten ska överstiga 175 procent. Bolaget beräknar kapitalkvoten i enlighet med standardformeln, i enlighet med den delegerade förordningen.

Värdering för solvensändamål

LS har inga tillgångar utanför balansräkningen, tillgångar och skulder värderas till marknadsvärde. Försäkringstekniska avsättningar värderas per affärgren. En stor del av bolaget skador blir snabbt slutreglerade och lämnar inga kvardröjande risker. De delar av affären där skador kan ha långa avvecklingstider är främst inom trafik och olycksfallsförsäkring.

Skulder ska värderas till det belopp för vilket de skulle kunna överlåtas eller regleras i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs, enligt Solvens II-direktivet 2009/138/EG artikel 75:1b.

På tillgångssidan värderas aktier inom Länsförsäkringsgruppen till verkligt värde baserat på substans värdet. Den fastighet som rymmer huvudkontoret förvärvades 2016-11-30 och värderas till anskaffningsvärdet.

Kapitalhantering

Bolaget har inte förändrats på något påtagligt sätt under 2016. Bolaget har en stark finansiell ställning med en kapitalkvot på 208 % procent och god lönsamhet i den egna sak affären och i de förmedlade affärerna. Den ERSA (Egen Risk och Solvens Analys) som genomfördes under hösten 2016 visar på att kapitalbasen förväntas fortsätta att växa i och med att prognostiserade resultat adderas till det egna kapitalet i balansräkningen. Alternativa scenarier och stresstester visar att det finns förutsättningar att hantera mindre gynnsamma utfall. Kapitalbasen i Bolaget består endast av primärkapital nivå 1 och tillåts därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
A. Verksamhet och resultat.....	7
A.1 Verksamhet	7
A.1.1 Om Länsförsäkringar Stockholm	7
A.2 Försäkringsresultat.....	9
A.3 Investeringsresultat	10
A.4 Resultat från övriga verksamheter	10
A.5 Övrig information	11
B. Företagsstyrningssystemet	12
B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet	12
B.1.1 Strukturen hos förvaltnings- och ledningsorganen samt delegeringsordningen	12
B.1.2 Företagsstyrningssystemets lämplighet.....	15
B.1.3 Ersättningsprinciper	17
B.2 Lämplighetskrav	17
B.3 Riskhanteringssystemet inkl. egen risk- och solvensbedömning.....	18
B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet.....	18
B.3.2 Beskrivning av riskhanteringssystemet.....	19
B.3.3 Information om den egna risk- och solvensbedömningen	20
B.3.4 Förvaltning av den interna modellen	21
B.4 Internkontrollsystem	22
B.5 Internrevisionsfunktion.....	23
B.6 Aktuariefunktion.....	25
B.7 Uppdragsavtal	25
C. Riskprofil	25
C.1 Teckningsrisk.....	28
C.1.1 Riskexponering	28
C.1.2 Riskkoncentration	29
C.1.3 Riskreduceringstekniker	29
C.1.4 Riskkänslighet.....	30
C.2 Marknadsrisk	30
C.2.1 Riskexponering	30
C.2.2 Riskkoncentration	31
C.2.3 Riskreduceringstekniker	32

C.2.4 Riskkänslighet.....	32
C.3 Kreditrisk.....	33
C.3.1 Riskexponering.....	33
C.3.2 Riskkoncentration.....	33
C.3.3 Riskreduceringstekniker.....	34
C.3.4 Riskkänslighet.....	35
C.4 Likviditetsrisk.....	35
C.4.1 Riskexponering.....	35
C.4.2 Riskkoncentration.....	35
C.4.3 Riskreduceringstekniker.....	35
C.4.4 Riskkänslighet.....	35
C.5 Operativ risk.....	36
C.5.1 Riskexponering.....	36
C.5.2 Riskkoncentration.....	36
C.5.3 Riskreduceringstekniker.....	36
C.5.4 Riskkänslighet.....	37
C.6 Övriga materiella risker.....	37
C.6.1 Riskexponering.....	37
C.7 Övrig information.....	37
D. Värdering för solvensändamål.....	38
D.1 Tillgångar.....	38
D.1.1 Värderingen i samband med solvensberäkningen.....	38
D.1.2 Värderingsprinciper i solvensberäkningen för olika tillgångsklasser.....	39
D.2 Försäkringstekniska avsättningar.....	41
D.2.1 Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen.....	45
D.2.2 Övrig information om försäkringstekniska avsättningar.....	47
D.3 Andra skulder.....	47
D.4 Alternativa värderingsmetoder.....	50
D.4.1 Innehav av LFAB-aktier.....	50
D.4.2 Aktier i Länsförsäkringar Mäklarservice AB samt i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling.....	50
D.4.3 Aktier i Länsförsäkringar Franchisesupport AB.....	50
D.4.4 Aktier i Telegrafgatan RE AB.....	50
D.5 Övrig information.....	50
E. Finansiering.....	51
E.1 Kapitalbas.....	51

E.1.1 Mål och principer för kapitalbasen	51
E.1.2 Skillnader mellan tillgångar minus skulder i solvensbalansräkningen och eget kapital i den finansiella redovisningen	51
E.1.3 Struktur, värde och kvalitet på primär- och tilläggskapital.....	52
E.1.4 Övrig information om kapitalbasen	53
E.2 Solvens- och minimikapitalkrav	53
E.2.1 Allmän information om Stockholms solvens- och minimikapitalkrav	53
E.2.2 Utveckling av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet	54
E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.....	54
E.4 Skillnader mellan Standardformeln och använda interna modeller	54
E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet	54
E.6 Övrig information	54

Bilaga 1- 10 QRT rapporter

A. Verksamhet och resultat

A.1 Verksamhet

A.1.1 Om Länsförsäkringar Stockholm

Ägarstyrning och operativ organisation

Länsförsäkringar Stockholm är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att Bolaget ägs av försäkringstagarna. Ägarnas inflytande utövas av minst 50 fullmäktigeledamöter som skall vara försäkringstagare, valda av försäkringstagarna. Bolagsstämman utser Bolagets styrelse som för närvarande består av 6 ledamöter. Utöver dessa ingår 2 personalrepresentanter i Bolagets styrelse.

Bolagets verksamhetsområde är Stockholms län. Länsförsäkringar Stockholm är ett av Länsförsäkringsgruppens 23 ömsesidigt ägda länsbolag, vilka samverkar genom det gemensamt ägda Bolaget Länsförsäkringar AB (LFAB). Länsförsäkringar Stockholms ägarandel av kapitalet i Länsförsäkringar AB var 8,9 % vid utgången av 2016. Länsförsäkringar Stockholm har dessutom ett helägt dotterbolag för fastighetsinnehav.

Figur A1: Länsförsäkringar Stockholms dotterbolag och anknutna företag 31 december 2016.

Extern revisor och finansiell tillsyn

Bolaget står under tillsyn av Finansinspektionen, <http://www.fi.se>. Bolagets revisionsbyrå är Deloitte och påskrivande revisor är Jan Palmqvist <https://www2.deloitte.com/se/sv.html>.

Betydande affärshändelser under rapporteringsperioden

Resultatet i försäkringsrörelsen och i kapitalförvaltningen har ett fortsatt positivt resultat. Försäkringsrörelsen nådde en totalkostnadsprocent på 94 procent och kapitalförvaltningen en totalavkastning på 6,1 procent.

Försäkringsrörelsen har ett fortsatt positivt resultat inom de flesta områden. Premieinkomsten för egen räkning ökar med 4,6 procent jämfört med föregående år. Skadekostnaderna för egen räkning ökar dock med 19,6 %. Antalet skador ökar fortsatt samt att medelskadekostnaden ökat jämfört med föregående år. Glädjande är att Bolaget bara haft en så kallad storskada som

överstiger Bolagets självbehåll. Av Bolagets 5 försäkringstyper inom privat- och företagssakförsäkring är 3 lönsamma.

Resultatet i kapitalförvaltningen blev något högre än föregående år då totalavkastningen under året blev 6,1 procent. Mot bakgrund av att inflationen, mätt i KPI, varit låg blev den reala avkastningen väsentlig vilket får betraktas som ett mycket bra resultat för ett sakförsäkringsbolag.

Den förmedlade Bankverksamheten har fortsatt utvecklats mycket positivt vad gäller affärsvolym såväl som antalet nya kunder. Resultatet i den lokala bankaffären förbättrades väsentligt och kan för andra året i rad redovisa ett positivt resultat.

Försäljningen av förmedlade liv- och pensionsprodukter påverkas av den ökande flytträtten samt ökad konkurrens. Trots detta har vi i den lokala livaffären ett fortsatt positivt resultat.

Länsförsäkringar Stockholm har ett fortsatt positivt kundinflöde då antal kunder ökade med 10 396 st. jämfört med föregående år, och ökningen märks inom samtliga affärer.

A.2 Försäkringsresultat

Försäkringsresultat per affärsgren (tkr)	2016
Skadeförsäkringsförpliktelser	
<i>Försäkring avseende inkomstskydd</i>	11 110
<i>Ansvarsförsäkring för motorfordon</i>	-23 827
<i>Övrig motorfordonsförsäkring</i>	55 801
<i>Försäkring mot brand och annan skada på egendom</i>	63 275
Totalt försäkringsresultat skadeförsäkringsförpliktelser	106 359
Icke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	
<i>Icke-proportionell sjukåterförsäkring</i>	17 091
<i>Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring</i>	-36 950
<i>Icke-proportionell egendomsåterförsäkring</i>	30 010
Totalt försäkringsresultat icke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	10 151
Livförsäkringsförpliktelser	
<i>Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser</i>	-1 148
Totalt försäkringsresultat livförsäkringsförpliktelser	-1 148
Totalt försäkringsresultat	115 362

Tabell A2(1): Försäkringsresultat per affärsgren 31 december 2016

Premieintäkt efter avgiven återförsäkring ökade med 99 272 tkr och totala kostnader ökade med 249 833 tkr jämfört med föregående år. Antalet registrerade skador har under året ökat jämfört med föregående år. Direkt försäkring exklusive motor är den del som har ökat mest. Få skador har varit av den storleken att återförsäkringsskyddet trätt in. Driftskostnaderna ökade under året med 1 procent. Bolaget har under året påbörjat en målmedveten investering i marknadskommunikation och hållbarhet.

A.3 Investeringsresultat

Investeringsresultat per tillgångsslag, netto (tkr)	Inkomster
<i>Aktier och andelar</i>	268 648
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	33 984
Summa	302 632

Tabell A.3(1): Nettovinst per tillgångsslag 31 december 2016 från Årsredovisningen 2016..

Resultatet i kapitalförvaltningen blev högre än förväntat då Bolaget under året har haft en gynnsam tillgångsfördelning. Största delen av investeringsresultatet kommer ifrån värdeuppgång på aktier i svenska och globala bolag men också från fastighetsaktier. På räntesidan är det främst företagsobligationer som har bidragit positivt till resultatet. Avkastningen för totala portföljen blev 6,1 procent.

Vinster och förluster som påverkar eget kapital

Rapport över förändringar i eget kapital för moderbolaget	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt kapital
<i>Ingående balans 160101</i>	10	557	280	847
<i>Vinstdisposition</i>		280	-280	0
<i>Årets resultat</i>			269	269
<i>Utgående balans 161231</i>	10	837	269	1116

Tabell A3(2): Vinster och förluster som påverkar eget kapital per 31 december 2016

Alla vinster och förluster i Länsförsäkringar Stockholm redovisas i årets resultat och påverkar på så sätt det egna kapitalet. Bolaget har inget övrigt totalresultat.

Investeringar i värdepapperisering

Bolaget har inga investeringar i värdepapperiserade tillgångar.

A.4 Resultat från övriga verksamheter

Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av liv- samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har Bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta.

Inkomster och utgifter från övrig verksamhet (tkr) **2016**

Övriga intäkter	413 557
Övriga kostnader	- 372 860
Summa	40 697

Tabell A4(1): Inkomster och utgifter från övrig verksamhet per 31 december 2016

Den förmedlade bankaffären har utvecklats mycket positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder. Resultatet i den förmedlade bankaffären förbättrades väsentligt och kan för andra året i rad redovisa ett positivt resultat. Försäljningen av förmedlade liv- och pensionsprodukter påverkas fortfarande av att Länsförsäkringar Liv AB stängts för nyteckning. Trots detta har vi lyckats öka försäljningen jämfört med föregående år.

Leasingavtal

Länsförsäkringar Stockholm har operationella leasingavtal avseende kopiatorer och kaffemaskiner, beloppet som belastat driftskostnaderna under 2016 är 911 tkr.

A.5 Övrig information

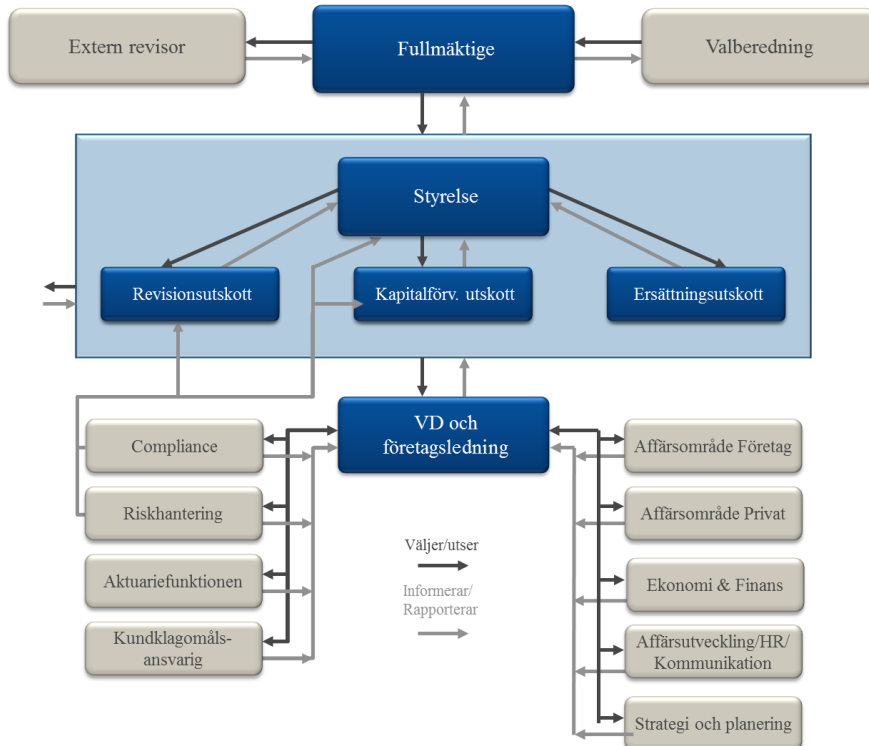
Ingen övrig information.

B. Företagsstyrningssystemet

B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

Länsförsäkringar Stockholms företagsstyrningssystem syftar till att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig styrning och ledning av Bolaget och uppfyllnad av dess uppdrag och mål inom ramen för beslutad risktolerans och uppsatta regelverk.

B.1.1 Strukturen hos förvaltnings- och ledningsorganen samt delegeringsordningen

Fullmäktige

Bolagsstämman i Länsförsäkringar Stockholm är högsta beslutande organ. Bolagsstämman utser styrelse, väljer ordförande och vice ordförande.

Styrelse och VD

Styrelsen ansvarar för Bolagets organisation och förvaltningen av Bolagets angelägenheter och ska behandla och fatta beslut i frågor av väsentlig betydelse och av övergripande natur, som rör Bolagets verksamhet.

- Styrelsen utser, utvärderar och entledigar VD.
- Styrelsen ska bl a fastställa övergripande mål för verksamheten och strategier för att nå målen.
- Styrelsen ska se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av Bolagets verksamhet och ekonomiska ställning mot de fastställda målen samt utvärdera hur Bolagets

system för intern kontroll fungerar. Särskilt ska styrelsen se till att organisationen beträffande bokföringen och medelsförvaltningen även innefattar en tillfredsställande kontroll.

- Styrelsen ska kontinuerligt hålla sig underrättad om Bolagets utveckling för att fortlöpande kunna bedöma Bolagets ekonomiska situation och finansiella ställning. Detta görs bl a genom ekonomisk rapportering enligt fastställd rapportinstruktion och genom regelbundna styrelsesammanträden enligt fastställda rutiner.
- Styrelsen ska minst en gång per år, utan närvaro av Vd eller annan från bolagsledningen, träffa Bolagets revisorer.
- Styrelsen ska se till att det finns en tillfredsställande kontroll av Bolagets efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för Bolagets verksamhet. I sitt arbete ska styrelsen särskilt beakta eventuella intressekonflikter som kan uppstå mellan Bolagets intressenter.
- Styrelsen ansvarar även för verksamhet som lagts ut och för att säkerställa att Bolaget har en god kontroll över den utlagda verksamheten.
- Styrelsen ska se till att det finns en funktion i Bolaget för självständig riskhantering.
- Styrelsen ska tillse att det i Bolaget finns en funktion för regelefterlevnad (compliance).
- Styrelsen ska utse en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, internrevision, med huvudsaklig uppgift att följa upp att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera Bolagets organisation, rutiner, styrning och kontroll av verksamheten.
- Styrelsen ska tillse att det i Bolaget finns en aktuariefunktion som ska samordna och svara för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna och utredningarna, bistå styrelsen och den verkställande direktören i frågor som rör metoder, beräkningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna, värderingen av försäkringsriskerna, återförsäkringsskydd och andra riskreduceringstekniker. Funktionen ska även bidra till Bolagets riskhanteringssystem.
- Styrelsen fastställer en ändamålsenlig operativ organisation för Bolaget, verksamhetens mål och strategier samt se till att det finns effektiva system för intern kontroll och riskhantering.
- Styrelsen säkerställer uppfyllnad av lämplighetskrav av Bolagets centrala funktioner och ledande befattningshavare.
- styrelsens ansvarar för att bolaget har en väl fungerande kontinuitetsplanering
- Styrelsen säkerställer och beslutar årets ERSA (Egen risk- och solvensanalys).
- Styrelsen säkerställer och beslutar SFCR (Rapport om solvens och finansiell ställning) och RSR (Regelbunden tillsynsrapport)
- Styrelsen ansvarar för Bolagets riktlinje för ersättningar
- Styrelsen behandlar och utvärderar Bolagets riskutveckling och riskhantering.

Varje enhet och affärsområde leds av en chef som rapporterar till VD i Bolaget. Chefen ansvarar för att bedriva arbetet enligt de styrande dokument, processer och arbetsinstruktioner som finns föreskrivna samt säkerställa efterlevnaden av dessa. Således ansvarar denne för den interna styrningen och kontrollen och riskhanteringen inom sitt verksamhetsområde.

Styrelsen ansvarar för Bolagets riskhantering som helhet och VD ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. De fyra centrala funktionerna

rapporterar minst en gång per år till styrelsen, och funktionerna internrevision, compliance och riskhantering rapporterar kvartalsvis till styrelsen via Revisionsutskottet.

Utskott som stödjer styrelsen

Revisionsutskottet ska svara för beredningen av styrelsens arbete enligt följande:

- övervaka Bolagets finansiella rapportering samt lämna rekommendationer och förslag för att säkerställa rapporteringens tillförlitlighet;
- med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i Bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering;
- hålla sig informerat om revisionen av årsredovisningen samt om slutsatserna av Revisorsnämndens kvalitetskontroll;
- informera styrelsen om resultatet av revisionen och om på vilket sätt revisionen bidrog till den finansiella rapporteringens tillförlitlighet samt om vilken funktion utskottet har haft;
- granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och då särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller Bolagets andra tjänster än revision;
- biträda vid upprättandet av förslag till bolagsstämman beslut om revisorsval;
- kvalitetssäkra Bolagets interna styrning avseende riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad samt övrig intern styrning, vilket bland annat innebär att revisionsutskottet ska övervaka företagsstyrningssystemet och riskhanteringssystemet och årligen utvärdera lämpligheten av systemen; och
- för de ärenden som styrelsen hänskjuter till revisionsutskottet

Utskottet granskar och bereder riskrapporten i syfte att säkerställa dess ändamålsenlighet och omfattning, därutöver bidrar utskottet till ERSÄ bland annat genom att stödja i framtagande av scenarier och stresstester.

Revisionsutskottet ska ta del av information från och föra dialog med företagsledning, extern och intern revisor, riskhanteringsfunktionen och compliance.

Styrelsen ska utse ett **kapitalförvaltningsutskott** med uppgift att inför behandling i styrelsen bereda ärenden inom kapitalförvaltningen. Till utskottets uppgifter hör att

- vara informerad om det makroekonomiska läget och situationen på de finansiella marknaderna samt även bilda sig en uppfattning om marknadsutvecklingen på kort och lång sikt
- analysera balansräkningen, Bolagets finansiella ställning samt förmågan till skuldtäckning
- identifiera relevanta risker, värdera dessa risker och föreslå åtgärder om behov av förändrad riskexponering föreligger
- följa upp den strategiska allokeringen och vid behov lämna förslag på ny normalportfölj

- lämna rekommendation till styrelsen inför beslut om större kapitalplacering hos enskild förvaltare (värde överstigande 10 % av placeringsportföljen antingen som diskretionärt uppdrag eller som fondplacering)
- följa upp resultatet för kapitalförvaltningen och kontrollera att den drivs i enlighet med fattade beslut, riktlinjer och policys
- för större och medelstora externa förvaltningsuppdrag (värde överstigande 2 % av placeringsportföljen) som ett led i uppföljningen genomföra ett möte med förvaltaren under ett tidigt skede av uppdraget. För större uppdrag (värde över 5 % av placeringsportföljen) bör därefter ett årligt möte med förvaltaren äga rum. Utskottet kan avstå från förvaltmöten om det bedöms onödigt (t ex vid index- eller indexnära uppdrag) eller vid behov utöka mötesfrekvensen.
- bereda ägarfrågor

Kapitalförvaltningsutskottet får besluta om åtgärder som ligger inom utskottets angivna kompetensområde om styrelsens beslut inte kan avvaktas utan väsentlig olägenhet för Bolagets verksamhet. Sådana beslut ska alltid avrapporteras på nästkommande styrelsemöte.

Styrelsen ska inom sig utse ett **Ersättningsutskott**. Ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen. I Ersättningsutskottet ska ingå ordföranden och vice ordföranden.

Beslut om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen fattas av bolagsstämman på förslag från styrelsen. Ersättningsutskottet ska inför behandling av styrelsen bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till Vd och övriga ledande befattningshavare. Beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor till Vd och övriga ledande befattningshavare fattas av styrelsen. Ersättningsutskottet ska bereda Bolagets Riktlinje för ersättning, pension och övriga förmåner inför beslut i styrelsen.

B.1.2 Företagsstyrningssystemets lämplighet

Länsförsäkringar Stockholm är ett ömsesidigt ägt bolag, vars ändamål och uppdrag är att främja försäkringstagarnas (ägarnas) ekonomiska intressen genom att erbjuda enkla och konkurrenskraftiga produkter som möter kundernas behov av ekonomisk trygghet. För att erbjuda ett komplett försäkringsutbud erbjuder Länsförsäkringar Stockholm både egna produkter samt förmedlar produkter åt Länsförsäkringar ABs (LFAB) dotterbolag.

Bolaget strävar efter att realisera målen om tillväxt med lönsamhet inom samtliga affärer, de mest nöjda kunderna inom bank och försäkring samt ökad helkundsandel inom ramen för Bolagets riskfilosofi. Riskfilosofin bestäms genom att Bolaget på ett strukturerat och disciplinerat sätt arbetar med riskhantering för att fatta medvetna beslut, understödja strategiska mål samt undvika förluster.

Bolaget genomför årliga Verksamhetsgenomgångar för att säkerställa att företagsstyrningssystemet och dess beståndsdelar existerar, är kompletta och efterlevs inom organisationen. Verksamhetsgenomgångarna ska besvara ett stort antal frågor, vilka sammanställs i ett dokument och som analyseras i samverkan mellan compliance och riskhanteringsfunktionen.

I samband med ERSA-processen utvärderas även Bolagets riskhanteringssystem i sin helhet. Utvärderingen bedömer lämpligheten och effektiviteten i de processer, system och kontroller som finns inom Bolaget för att hantera och kontrollera Bolagets riskexponering. Styrelsen ansvarar för utvärderingen.

Syftet med Länsförsäkringar Stockholms riskbaserade verksamhetsstyrning är att understödja verksamheten och dess mål genom att på ett effektivt sätt hantera och ta hänsyn till risk.

Riskbaserad styrning utförs i verksamheten genom:

- Att affärsplanering och affärsmässiga beslut tar höjd för identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på Bolagets möjlighet att uppfylla sina mål
- Löpande styrning, hantering och rapportering av risker samt det kapitalkrav som riskerna innebär.
- Egen risk och solvens analys (ERSA) som är integrerad med Bolagets kapitalplanering och som har sin utgångspunkt i Bolagets affärsplan.

För att säkerställa att hänsyn till risker tas i affärsbeslut genomförs riskanalyser i samband med strategiskt viktiga beslut.

Efterlevnad av aktsamhetsprincipen inom placeringsverksamheten

Länsförsäkringar Stockholms kapitalförvaltning styrs av Bolagets Policy för kapitalförvaltningen och av Bolagets Placeringsriktlinjer. Syftet med dessa är bland annat att säkerställa aktsamhet i kapitalförvaltningen.

Aktsamhetsprincipen är tillämplig på portföljen som helhet såväl som på enskilda investeringar i portföljen. Bolaget ska därför genomföra en bedömning om huruvida portföljen och dess investeringars lämplighet ställt mot Bolagets avkastningskrav, önskat risktagande, åtaganden samt Bolagets möjligheter till att operativt hantera investeringen (processer, system och kompetens) är uppfyllt. Kraven utifrån aktsamhetsprincipen är tillämpliga på både existerande investeringar samt kommande investeringar. Innan placeringar sker i en ny tillgång ska Bolaget göra en bedömning av följande kriterier kopplat till investeringstillgången:

- säkerhet: vilka faktorer som påverkar och motiverar en tillgångs värde, avkastningsprofil och risk,
- lönsamhet: tillgångens avkastningsprofil ställt mot dess risk samt Bolagets avkastningskrav,
- likviditet: tillgångens omsättningsbarhet, eventuella begränsningar eller avvecklingskostnader,
- tillgänglighet: var finns tillgången lokaliserad samt eventuella begränsningar och skattekonsekvenser vid försäljning, speciellt för investeringar som sker utanför EEA (Europeiska medlemsländerna),

- intressekonflikter: att investeringen sker i försäkringstagarnas intresse.

En bedömning ska även göras gällande Bolagets operativa förmåga att genomföra, förvalta, övervaka samt administrera placeringen, i synnerhet gällande investeringar som kan anses vara av mer komplex natur, till exempel onoterade innehav, alternativa investeringar och vissa strukturerade produkter, men även enklare investeringar som kan anses ligga utanför rutinmässig placeringsverksamhet.

Aktsamhetsprincipen är även ett sätt att säkerställa att Bolaget och dess förmånstagare inte exponeras mot potentiella investeringsbedrägerier genom att bolagen kritiskt bedömer investeringen utifrån aktsamhetens principer.

Den aktuella placeringsportföljen utvärderas regelbundet för att säkerställa att dess totala marknadsrisk, kombinerat med Bolagets övriga risker, ger en kapitalkvot överensstämmande med det uppsatta målintervallet.

B.1.3 Ersättningsprinciper

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Bolaget att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna. Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra Bolaget till en attraktiv arbetsgivare. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka Bolagets långsiktiga intressen. Ersättningsmodellen ska inte riskera Bolagets förmåga att upprätthålla en tillräcklig kapitalbas.

Medarbetare inom Bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor. Ersättningarna ska vara i nivå med branschen på den geografiska marknad där Bolaget är verksamt. Utformning och nivå på ersättningar ska harmoniera med Bolagets värdegrund, vara rimliga, präglade av måttfullhet och väl avvägda, bidra till en god etik och organisationskultur samt präglas av öppenhet och transparens.

B.2 Lämplighetskrav

I syfte att säkerställa att de personer som är ledande befattningshavare och personer som ansvarar för eller utför arbetsuppgifter i centrala funktioner vid varje tidpunkt är lämpliga har Bolaget antagit en riktlinje som beskriver hur lämplighetsprövning ska gå till. Riktlinjen omfattar lämplighetsprövning för styrelse inklusive arbetstagarrepresentanter, verkställande direktör, vice verkställande direktör, företagsledning och personer som ansvarar för eller utför arbetsuppgifter i centrala funktioner. Riktlinjen omfattar även lämplighetsprövning för ansvariga personer för av företagsledningen identifierade nyckelroller.

Målet är att personer i dessa befattningar vid var tid ska vara lämpliga för de uppgifter de är avsedda att utföra. Lämplighetsprovning ska utföras vid rekrytering samt årligen, vid bemanningsförändringar eller vid oförutsedd omständighet med inverkan på efterlevnad av ställda krav, exempelvis vid misstanke om brottslighet.

Personen ska vid varje tidpunkt besitta den kompetens och erfarenhet som krävs för verksamhetsområdet samt ha gott anseende och god integritet. Vid utvärdering av lämplighet tas hänsyn till mångfald av kvalifikationer, kunskap och relevant erfarenhet. Om någon av dessa funktioner eller ansvar därinom läggs ut till annan part genomförs lämplighetsprovning av ansvarig inom den utlagda verksamheten.

Vad gäller styrelsen ansvarar Länsförsäkringar Stockholms valberedning för att lämna förslag till bland annat styrelseledamöter. Valberedningen ska bedöma om styrelsen har en lämplig sammansättning som säkerställer en för bolaget erforderlig samlad kompetens och om var och en av de bolagsstämmovalda styrelseledamöterna är lämpliga för styrelseuppdraget. Med utgångspunkt från bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt beaktas vid bedömningen bland annat relevant utbildning och erfarenhet samt yrkesmässig erfarenhet från ledande positioner. Utöver de enskilda styrelseledamöternas kunskap och erfarenhet bedöms även om styrelsen som helhet har den kompetens som krävs för att leda och styra bolaget. Kraven på kompetens omfattar, utöver yrkesmässig erfarenhet från ledande positioner, även kompetens avseende finansiella marknader, regulatoriska krav, strategisk planering och förståelse för affärsstrategi, affärsmodell och affärsplan, riskhantering, företagsstyrning, finansiella analyser och aktuariella analyser. Lämplighetsprovningen av styrelsen beskrivs i valberedningsinstruktionen.

B.3 Riskhanteringssystemet inkl. egen risk- och solvensbedömning

B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet

Syftet med Länsförsäkringar Stockholms riskbaserade verksamhetsstyrning är att understödja verksamheten och dess mål genom att på ett effektivt sätt hantera och ta hänsyn till risk.

Riskbaserad styrning utförs i verksamheten genom:

- Att affärsplanering och affärsmässiga beslut tar höjd för identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på Bolagets möjlighet att uppfylla sina mål.
- Löpande styrning, hantering och rapportering av risker samt det kapitalkrav som riskerna innebär.
- Egen risk och solvens analys (ERSA) som är integrerad med Bolagets kapitalplanering och som tar sin utgångspunkt i Bolagets affärsplan.

För att säkerställa att risker beaktas i affärsbeslut, genomförs riskanalyser i samband med strategiskt viktiga beslut, då även en ny egen risk och solvensanalys (ERSA) vid behov genomförs.

B.3.2 Beskrivning av riskhanteringssystemet

Bolagets riskfilosofi innebär att Bolaget arbetar strukturerat och disciplinerat med riskhantering för att fatta medvetna beslut, understödja strategiska mål samt undvika förluster. Inför varje beslutsfattande såsom vid utarbetande och fastställande av planer, förändringar av organisation, produkt- och konceptutveckling och andra beslut av materiell omfattning ska Bolagets funktion för riskhantering och compliancefunktion ta ställning innan beslut fattas.

Länsförsäkringar Stockholm klassificerar och hanterar riskerna efter i vilken grad de är önskvärda i form av önskade, nödvändiga eller icke önskvärda risker. Önskade risker är de risker Bolaget medvetet tar i försäkringsaffären och kapitalförvaltningen. Nödvändiga är de risker som inte skapar direkt avkastning, men som inte går att undvika, och icke önskvärda är slutligen de risker som innebär en negativ inverkan på Bolagets möjlighet till måluppfyllnad.

Kategoriseringen sammanfattas nedan och ger uttryck för Bolagets attityd till dess risker och som är samstämmig med Bolagets övergripande strategi. Genom indelningen kan verksamheten agera för rätt riskexponering och för att maximera värdeskapande utan att riskera insolvens. För mer information om respektive risk se stycke C,

Bolagets övergripande risktolerans

För Länsförsäkringar Stockholm bestäms den övergripande risktoleransen årligen av styrelsen. Risktoleransen uttrycks som den lägsta nivå vilken Bolagets kapitalkvot (kapitalbas i relation till kapitalkrav) aldrig får gå under. Den övergripande risktoleransen beslutades i december 2016 till en kapitalkvot om lägst 175 procent.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringssystemet behandlar samtliga risker i riskkartan inklusive underkategorier. Med utgångspunkt från ramverket beaktas och hanteras samtliga av ovanstående riskkategorier. Genom att analysera riskerna utvärderas riskernas omfattning samt samspel på individuell och aggregerad nivå och hur respektive riskkategori ska hanteras samt Bolagets tolerans mot riskerna.

Styrelsen ansvarar för Bolagets riskhantering som helhet och VD ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. Det operativa ansvaret för löpande riskhanteringen fördelas mellan verksamhet, kontrollfunktioner och intern revision.

Övervakning och efterlevnad av krav

Compliancefunktionen är organisatoriskt direkt underställd verkställande direktör och har en självständig ställning gentemot den direkt affärsdrivande verksamheten och ska inte kombineras med andra ansvarsområden som kan innebära intressekonflikter.

Compliancefunktionen ska inte delta i beslutsfattande, ansvara för, eller delta i utförandet av tjänster i verksamheten. Funktionens övergripande mål är att utföra sitt uppdrag så att affärsdrivande verksamheten kan säkerställa att Bolaget bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk och därigenom bidrar till ett effektivt system för intern styrning och kontroll. Compliance har både en rådgivande och kontrollerande roll.

Compliancefunktionen ska löpande rapportera och ge råd till styrelsen och verkställande direktören, samt informera ledningen i frågor om regelefterlevnad samt löpande se till att den personal som berörs får information om nya eller ändrade regler samt eventuell utbildning.

Riskhanteringsfunktionen är organisatoriskt direkt underställd verkställande direktör. Funktionen är objektiv, står oberoende gentemot Bolagets affär och är fri från påverkan från andra funktioner inom Bolaget.

Funktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av Bolagets risker och analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till VD och styrelse i riskhanteringsfrågor.

Funktionens ansvar sammanfattas enligt följande:

- Övergripande stöd för VD och styrelse i att fullgöra sitt ansvar att bedriva verksamheten med god riskkontroll genom att förse dessa med analyser och ge råd vid strategiska verksamhetsförändringar såsom bolagsförvärv, större investering eller förändrat tjänsteutbud.
- Övergripande stöd till verksamheten i att identifiera, värdera, styra och rapportera risker så att dessa kan fullgöra sitt ansvar att bedriva verksamheten med god riskkontroll.
- Upprätta planer för riskhantering och övervaka Bolagets risker, aktiviteter för riskhantering och riskhanteringssystem.
- Övervaka riskerna och analysera utvecklingen av dessa över tid.
- Övergripande ansvar för korrekt införande av riskpolicy.

Funktionen rapporterar till VD och vVD minst 8 gånger per år avseende pågående och kommande aktiviteter enligt årlig plan, iakttagelser och rekommendationer. Om allvarigare brister upptäcks tas de direkt upp med VD.

Riskhanteringsfunktionen utvärderar regelbundet utformning och effektivitet av riskhanteringssystemet, systemet för intern styrning och kontroll samt företagsstyrningssystemet och rapporterar vid revisionsutskottets möte (4 ggr per år) samt årligen till styrelsen via Riskseminarie.

B.3.3 Information om den egna risk- och solvensbedömningen

Huvudsyftet med ERSA:n är att verifiera att Bolaget har det kapital som är och förblir tillräckligt för att bära de risker som följer av realiserandet av Bolagets strategiska plan/affärsplan för planeringshorisonten (3 år), inklusive tillfälliga, extrema lägen.

ERSA:n ska också ge information om hur den strategiska planen/affärsplanen ska genomföras. Analysen ska även tjäna till att skapa beredskap för möjligheter att reducera risk och/eller anskaffa kapital, om utvecklingen blir en annan än enligt de huvudsakliga planeringsförutsättningarna.

Analyser av Bolagets möjligheter att bära de risker som realiserande av affärsplanen innebär görs utifrån den aktuella riskprofilen. Baserat på utfallet av analysen tas handlingsplaner fram för hur risker kan reduceras alternativt kapital kan införskaffas, i de fall analysen visar att tillgängligt kapital inte är tillräckligt. ERSA:n utgör en väsentlig komponent i styrningen av Bolaget och är till delar integrerad med affärsplaneringsprocessen.

ERSA processen:

- Styrelsen och företagsledningen genomför strategiövning.
- Workshop i syfte att behandla affärsrisker, operativa risker och regelverksförändring.
- Två omvärldsscenarioer tas fram. Ett scenario som utgår från en förväntad utveckling (basscenariot) och ett scenario som utgår från att en för Bolaget negativ omvärldsutveckling inträffar (alternativscenariot). Omvärldsscenarioerna beskriver utvecklingen dels kvalitativt och dels i form av makroekonomiska variabler. Scenarierna har tagits fram av Länsförsäkringsgruppens gemensamma ekonomiska sekretariat på Länsförsäkringar AB.
- Styrelsen beslutar scenarios och stresstester.
- Beräkningar genomförs av två olika scenarios och stresstest.
- Styrelsen delges resultatet för scenarios och stressens påverkan på affären vilka sedan diskuteras tillsammans i styrelsen på styrelsens Riskseminarium.
- Löpande och mer detaljerad affärsplanering genomförs i hela Bolaget. Beräkningsunderlagen avseende scenarios/stresser uppdateras utifrån affärsplan 2017 och kvalitetssäkring av data sker.
- Formell ERSA-rapport och bilagor färdigställs.
- Rapporten behandlas i företagsledningen, bereds i Revisionsutskottet och beslutades sedan av styrelsen.

Som en del i ERSA-processen ska styrelse och ledningsgrupp göra en bedömning om de antaganden som ligger till grund för standardformeln ligger i linje med Bolagets riskprofil. Om riskprofilen bedöms avvika signifikant från standardformelns antaganden ska åtgärder analyseras och genomföras.

B.3.4 Förvaltning av den interna modellen

Bolaget använder inte någon intern modell, beräkning sker utifrån standardformeln i enlighet med den delegerade förordningen.

B.4 Internkontrollsystem

För att säkerställa den interna kontrollen har styrelsen antagit riktlinjer hur intern rapportering och uppföljning ska ske. Förutom riskrapporten, sker en redovisning från compliance och riskhanteringsfunktionen till styrelsen av företagsövergripande kontroller så att Bolagets styrelse kan uttala sig om att Bolaget har en samlad bild av Bolagets risker och att risknivån håller sig inom de ramar som styrelsen satt upp.

Bolaget gör månatliga bokslut som redovisas för styrelsen. Kapitalförvaltningen lämnar månatligen en rapport över avkastning, rapportens riktighet säkerställs dels genom egna kontroller och dels genom en avstämning av riskhanteringsfunktionen kvartalsvis. För myndighetsrapportering finns en Riktlinje som beskriver vem som är ansvarig för rapporten och vem som kontrollerar rapporten innan den avges.

Interna kontroller

Bolaget genomför årliga Verksamhetsgenomgångar för att säkerställa att företagsstyrningssystemet och dess beståndsdelar existerar, är kompletta och efterlevs inom organisationen. Verksamhetsgenomgångarna ska besvara ett stort antal frågor, vilka sammanställs i ett dokument och som analyseras i samverkan mellan compliance och riskhanteringsfunktionen.

I samband med ERSA-processen utvärderas Bolagets riskhanteringssystem i sin helhet. Utvärderingen bedömer lämpligheten och effektiviteten i de processer, system och kontroller som finns inom Bolaget för att hantera och kontrollera Bolagets riskexponering. Styrelsen ansvarar för utvärderingen.

Incidentrapportering

Medarbetare i Länsförsäkringar Stockholm rapporterar och dokumenterar alla inträffade incidenter. Syftet är dels att säkerställa att incidenter hanteras när de inträffar men även att samla kunskap om verksamhetens operativa risker och avhjälpa strukturella fel i processer och rutiner. Händelsetyper som kan vara föremål för incidentrapportering finns definierade i Bolagets riktlinje för incidentrapportering. Incidenterna rapporteras i Bolagets incidentrapporteringssystem direkt efter inträffande till angiven mottagare och riskhanteringsfunktionen.

Allvarligare incidenter av väsentlig betydelse rapporteras vidare av riskhanteringsfunktionen direkt till VD och styrelse. Riskhanteringsfunktionen rapporterar även årligen en sammanfattande rapport till VD och styrelse.

Compliancefunktionen

För att säkerställa att Bolaget följer gällande regelverk avseende den tillståndspliktiga verksamheten finns en compliancefunktion i Bolaget och en riktlinje gällande funktionen som fastställs av styrelsen.

Compliancefunktionen är organisatoriskt direkt underställd VD och har en självständig ställning gentemot den direkt affärsdrivande verksamheten. Funktionen övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. Funktionen ansvar sammanfattas enligt följande:

- Compliance ska i ett tidigt skede rådfrågas vid framtagande av interna regler och kvalitetssäkra väsentliga styrdokument.
- Rådgivning och stöd till styrelse, vd och affärsverksamheten samt övriga centrala funktioner om förebyggande av bristande regelefterlevnad.
- Analys genom att identifiera, dokumentera och värdera compliancerisker som kan uppstå i daglig verksamhet eller vid utveckling av produkter, förändring av verksamheten, processer eller kundrelationer.
- Utbilda styrelse, ledning och medarbetare i compliance-relaterade frågor såsom lagar, förordningar, myndighetsriktlinjer.
- Löpande rapportering om regelefterlevnad i verksamheten.
- Utformning och genomförande av företagsövergripande kontroller som underlag för styrelsens utvärdering av företagsstyrningssystemet i syfte att säkerställa att systemet och dess beståndsdelar existerar, är kompletta och efterlevs inom organisationen.

Compliancefunktionen rapporterar till VD och Vice VD minst 6 gånger per kalenderår avseende pågående och kommande aktiviteter enligt årlig plan, iakttagelser och rekommendationer, omvärldsbevakning kring regelverk samt praxisbeslut och bedömning av compliancerisker. Om allvarigare brister upptäcks tas de direkt upp med VD.

Compliancefunktionen tar kvartalsvis fram en rapport till styrelsen vilken omfattar bland annat omvärldsbevakning och information om allvarigare brister i regelefterlevnad samt utvärdering av regelefterlevnaden utifrån föregående rapport. Rapporten föredras i revisionsutskottet för beredning innan den behandlas av styrelsen.

B.5 Internrevisionsfunktion

Styrelsen för Länsförsäkringar Stockholm har inrättat en funktion för oberoende granskning, internrevisionsfunktionen för Bolaget. Internrevision följer gällande lagar och regler som reglerar Bolagets verksamhet. Internrevision följer även god internrevisorsed enligt internationellt ramverk för internrevision (IPPF) från Institute of Internal Auditors (IIA).

Internrevision är en objektiv och oberoende funktion inom organisationen som granskar och utvärderar ändamålsenlighet i företagsstyrningssystemet och den interna styrningen och kontrollen, med uppgift att tillföra värde och förbättra verksamheten i olika organisationer. Funktionen hjälper därmed organisationen att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat värdera och öka effektiviteten i riskhantering, styrning och kontroll samt ledningsprocesser. Internrevision kan, efter styrelsens beslut, även genomföra rådgivningstjänster för Bolaget om dessa inte påverkar Internrevisions oberoende eller objektivitet. Internrevision är direkt

underställd styrelsen i Bolaget och instruktionen för internrevisionsfunktionen säkerställer oberoendet och objektiviteteten från den verksamhet man granskar.

De aktiviteter som ingår i internrevisionsfunktionens uppdrag är att bland annat:

- Granska och regelbundet utvärdera hur lämpligt, ändamålsenligt och effektivt systemet för intern styrning och kontroll fungerar samt andra aspekter av företagsstyrningssystemet, som till exempel kvaliteten på arbetet som utförs inom Bolagets övriga kontrollfunktioner.
- Granska och regelbundet utvärdera Bolagets riskhantering utifrån den beslutade riskstrategin och riskkaptiten.
- Granska och regelbundet utvärdera om Bolagets organisation, styrningsprocesser, IT-system, modeller och rutiner är ändamålsenliga och effektiva.
- Granska och regelbundet utvärdera om verksamheten drivs i enlighet med interna regler såsom interna strategier, styrande dokument, processer och rapporteringsrutiner.
- Granska och utvärdera om Bolagets interna regler är lämpliga och förenliga med lagar, förordningar och andra regler.
- Lämna rekommendationer till ansvariga i verksamheten, baserade på Internrevisions iakttagelser.

Internrevisionsfunktionens rapporter av granskade områden lämnas löpande till revisionsutskott. Rapporter där den övergripande bedömningen visar ett större utvecklingsbehov eller är otillfredsställande samt rapporter som innehåller kritiska rekommendationer, oavsett övergripande bedömning, rapporteras löpande till styrelsen. Styrelsen eller revisionsutskottet bestämmer vilka åtgärder som ska genomföras med hänsyn till resultat och rekommendationer samt säkerställer att åtgärderna genomförs.

Internrevisionsfunktionen sammanställer och rapporterar observationer i en årsrapport till styrelsen. Rapporten utgår ifrån fastställd plan och innehåller exempelvis:

- Identifierade väsentliga eller betydande brister gällande ändamålsenligheten och lämpligheten i systemet för intern styrning och kontroll.
- Identifierade väsentliga eller betydande brister gällande efterlevnad av styrande dokument, processer och rutiner.
- Rekommendationer om hur bristerna bör åtgärdas samt specifikt adressera aktuell status för tidigare avlämnade rekommendationer.

Internrevision ansvarar för att granska och regelbundet utvärdera om det finns en process för att följa upp om verksamheten åtgärdat Internrevisions lämnade rekommendationer.

B.6 Aktuariefunktion

Länsförsäkringar Stockholm har genom uppdragsavtal lagt ut aktuariefunktionen på Länsförsäkringar AB (LFAB) som utför samtliga de uppgifter som ankommer på funktionen. Uppdraget utförs i enlighet med vid var tid gällande riktlinjer, såsom Riktlinje för aktuariefunktionen, Försäkringstekniska riktlinjer och riktlinje för utlagd verksamhet.

Den som ansvarar för uppdraget på LFAB ska uppfylla de villkor som uppställs på en person som ansvarar för aktuariefunktionen i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse (FFFS 2015:8) avseende språkkunskaper, utbildning och erfarenhet. Det yttersta ansvaret för Länsförsäkringsbolagets aktuariefunktion övergår inte på LFAB i och med uppdraget utan kvarstår.

Vice VD inom Bolaget ansvarar för funktionen och har anmälts till Finansinspektionen som beställaransvarig.

B.7 Uppdragsavtal

Länsförsäkringar Stockholm kan uppdra åt annan juridisk person att utföra verksamhet som har ett naturligt samband med försäkringsrörelsen. Uppdrag kan ges till ett annat bolag inom Länsförsäkringsgruppen eller till ett externt företag. Oavsett vem som utför uppdraget ansvarar Länsförsäkringar Stockholm för den utlagda verksamheten och ska övervaka att leverantören uppfyller sina åtaganden.

Bolaget har fastställt Riktlinje för utlagd verksamhet – som reglerar hanteringen av utlagd verksamhet. Av riktlinjen framgår:

- Vilken verksamhet som inte får läggas ut.
- Krav på beställarkompetens.
- Krav på lämplighetsprövning.
- Krav på avtalsinnehåll.
- Krav på styrning, uppföljning, rapportering och efterlevnad.
- Beslutsordning samt hur utvärdering av leverantör ska göras.

Styrelsen fastställer vilken typ av verksamhet som är lämplig att uppdra åt annan part att utföra. Bedömningen görs med utgångspunkt från verksamhetens betydelse för Bolaget och de risker som är förenade med uppdraget med hänsyn till Bolagets totala outsourcing och riktlinjer. Omfattningen och lämpligheten av outsourcingen rapporteras till och ska årligen utvärderas av styrelsen.

C. Riskprofil

Företagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Stockholm.

Att bedriva affärsverksamhet innebär ett risktagande, varför kunskaper om risker är en kärnkompetens inom försäkringsverksamhet. En alltmer utvecklad och lätttröglig finansiell marknad, och mer detaljerade offentliga regelverk, ställer ständigt ökade krav inte minst på företagets riskhantering. Länsförsäkringar Stockholms arbete med styrning, hantering och kontroll av affärsverksamhetens risker är därför viktigt för kunder, styrelse, ledning och verksamheten.

Risker utgör en väsentlig del av Länsförsäkringar Stockholms verksamhetsmiljö och affärsaktiviteter. För att hantera riskerna finns tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Följande karakteriserar Bolagets risktagande:

- Bedriver egen tillståndspliktig verksamhet inom skadeförsäkring.
- Bedriver förmedlad affär åt Länsförsäkringar Fondliv, Länsförsäkringar Liv samt Länsförsäkringar Bank.
- Verksamheten riktar sig såväl mot privatpersoner som mot företag. Prioriterade målgrupper inom företagssegmentet är små och medelstora företag.
- Återförsäkringslösningar hanteras av det gemensamägda servicebolaget, Länsförsäkringar AB.
- Marknadsrisken är en betydande del av den totala risken. Bolaget tillämpar en försiktig placeringsstrategi och därmed är risktagandet ändå begränsat. En stor del av aktierisken och koncentrationsrisken består av Länsförsäkringar AB aktier vilket är att betrakta som en strategisk placering.
- Verksamheten bedrivs i Sverige.

Bolagets risker delas in efter huruvida de är eftertraktade i form av önskade, nödvändiga eller icke önskvärda. Indelningen ger uttryck för Bolagets attityd till risk och är samstämmig med Bolagets övergripande strategi.

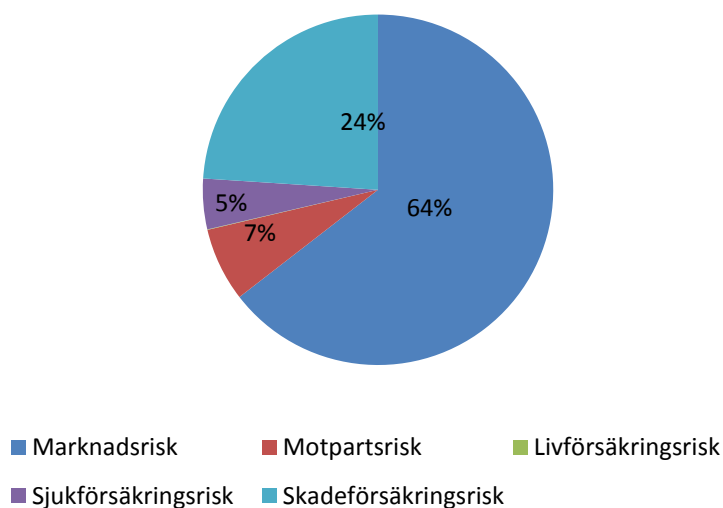
Klassificering:	Hantering:
Önskvärda risker	
Försäkringsrisker inom skade-, sjuk- och livförsäkringsrisker inkl. katastrofrisk.	Beslut om åtagande ska följa affärsstrategi och Bolagets regelverk. Återförsäkringsskydd används för att begränsa risktagandet i vissa affärer.
Marknadsrisk, såsom aktie- ränte-, spread- och fastighetsrisk, relaterat till kapitalförvaltningen i syfte att skapa meravkastning.	Eftersträva väldiversifierad portfölj med tillgångar allokerade på olika marknader.
Nödvändiga risker	Begränsas genom
Marknadsrisk i form av valutarisk.	Begränsa placeringar i utländsk valuta.
Marknadsrisk i form av ränterisk som uppstår då försäkringstekniska avsättningar (FTA) diskonteras.	Tillämpa durationsmatchning.

Motpartsrisk kopplat till återförsäkringsavtal.	Diversifiering genom gemensamma återförsäkringsprogram samt val av motpart utifrån rating.
Koncentrationsrisk i försäkringsportfölj och placeringstillgångar.	Efterstavar diversifiering.
Affärsrisk i form av strategisk risk och intjäningsrisk.	Underbygga strategiska beslut genom löpande uppföljning samt omvärldsbevakning.
Likviditetsrisk i form av att egna åtaganden inte går att fullfölja på grund av brist på likvida medel eller fullgöras endast genom upplåning som innebär högre kostnad.	Efterlevnad av Bolagets principer om likviditetshantering.
Motpartsrisk kopplat till finansiella derivat.	Motparter skall ha en god rating.
Icke önskvärda risker	Reduceras/elimineras genom
Affärsrisk i form av ryktesrisk genom förlorad tilltro till Bolagets verksamhet och/eller produkter.	Interna strukturer för att undvika åtgärder som kan innebära försämrat varumärke och minskad tillit.
Operativa risker (mer omfattande) i form av bristande efterlevnad av riktlinjer, fel i finansiell rapportering, intern brottslighet etc.	Efterlevnad av interna regelverk, processer, rutiner och arbetsbeskrivningar.
LF Stockholm är ett ömsesidigt bolag som ägs av sina kunder. Denna bolagsform begränsar möjligheten att vid behov ta in externt kapital genom t ex nyemission.	Reflekteras i Bolagets mål för kapitalkvot

Bolaget har på en övergripande nivå bestämt en risktolerans som uttrycks som en lägsta nivå på kvoten mellan kapitalbas och kapitalkrav (benämns kapitalkvot), för 2016 175 %.

Riskexponering

I nedanstående diagram beskrivs Bolagets riskexponering uttryckt i kapitalkrav, per 2016-12-31.

C.1 Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att skade- och driftskostnaderna för ännu ej inträffade skador inte täcks av premieintäkter. Teckningsrisken innehåller dels en osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal som tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår.

Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Företaget tillämpar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring och olycksfallsförsäkring. Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadebetalningar.

C.1.1 Riskexponering

Bolaget är exponerat mot ovanstående risker inom de affärgrenar som framgår av tabell C1 (1) nedan. När det gäller mottagen återförsäkring är Bolaget i första hand exponerat mot risker i de för länsförsäkringsgruppen gemensamma återförsäkringspoolerna, där riskerna är av samma natur som Bolagets direktförsäkringsrisker. Bolaget är genom det interna riskutbytet exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen, samtidigt minskar detta den egna katastrofrisken. Livförsäkringsrisken i Länsförsäkringar Stockholm består av den livfallsrisk (långlevnadsrisk) som uppstår i de skadelivräntor som är kopplade till trafikaffären och utgör en begränsad andel av Bolagets risker.

Tabellen nedan visar Bolagets exponering för skadeförsäkringsrisk, fördelat på premie- och reservrisk.

<i>Affärsgränar (LOB)</i>	<i>Volymmått premierisk (premieintäkter för 12 månader)</i>	<i>Volymmått reservrisk (Bästa skattning av ersättningsreserv)</i>
<i>Sjukdom och olycksfall</i>	87 889	219 455
<i>Trafik</i>	235 497	289 678
<i>Övrig motor</i>	440 967	61 110
<i>Egendom (hem och villa, företag och fastighet)</i>	1 041 367	470 142
<i>Icke-proportionell sjukåterförsäkring</i>	3 380	8 564
<i>Icke-proportionell trafikåterförsäkring</i>	19 503	213 557
<i>Icke-proportionell egendomsåterförsäkring</i>	53 765	61 171
<i>Totalt</i>	1 882 367	1 323 677

Tabell CI (1): Riskexponering i termer av volymmått för riskberäkning, per försäkringsgren per 31 december 2016

Premierisken för egendom utgör cirka 50 procent av totala premierisken och trafikförsäkring cirka 20 procent. Ersättningsrisken för trafikaffären, direkt och återförsäkring, utgör cirka 52 procent av totala reservrisken.

Väsentliga förändringar under perioden

Inga väsentliga förändringar har skett under perioden.

C.1.2 Riskkoncentration

Bolaget har i uppdrag att tillhandahålla företags- och privatkunder försäkringslösningar på lokal marknad, vilket således innebär en viss form av geografisk koncentration. I den uppföljning av försäkringsbeståndet som sker finns inte några indikationer på att Bolaget exponeras mot betydande riskkoncentrationer avseende exempelvis branscher. Koncentrationsrisker till enskilda kunder och risker hanteras genom deltagandet i Länsbolagens återförsäkringslösning.

C.1.3 Riskreduceringstekniker

Återförsäkring sker via deltagande i återförsäkringsprogram inom länsförsäkringsgruppen inom kapaciteten för respektive sektion/pool. Bolagets återförsäkringsskydd tecknas enligt konsortialavtal mellan länsförsäkringsbolagen med LFAB genom dess helägda dotterbolag Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ). Återförsäkringsprogrammen ger automatiskt skydd över valda självbehåll upp till kapacitetsbeloppen. För EML (Estimated Maximum Loss)

över kapaciteten sker avtäckning genom fakultativ återförsäkring vilket innebär att specifika risker som faller utanför kapaciteten återförsäkras separat.

C.1.4 Riskkänslighet

En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande med övriga antaganden konstanta.

Känslighetsanalys, teckningsrisk i tkr	Påverkan på resultat före skatt
<i>1 procents förändring i totalkostnadsprocent</i>	+/- 17 656
<i>1 procents förändring i premienivån</i>	+/- 18 899
<i>1 procents förändring i försäkringsersättning</i>	+/-12 795
<i>1 procents förändring i premier för avgiven återförsäkring</i>	+/- 962

Tabell C1 (3): Känslighetsanalyser

C.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av räntor, priser på finansiella tillgångar och valutakurser. Bolagets kapitalförvaltning innebär exponering mot olika typer av marknadsrisk. I följande avsnitt beskrivs Bolagets riskexponeringar, styrning och kontroll av risker samt väsentliga händelser som påverkat Bolagets riskprofil under 2016.

C.2.1 Riskexponering

Den övergripande risktoleransen för marknadsrisker motsvarar kapitalförvaltningens mål att eftersträva en jämn och stabil avkastning över tid, det vill säga att avkastningen inte ska variera i för hög utsträckning över tid. I placeringsriktlinjerna fastställs Bolagets normalportfölj av Bolagets styrelse. Normalportföljen utgör Bolagets strategiska allokering och dess sammansättning ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj, att aktsamhet i kapitalförvaltningen uppnås samt att åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas.

Utifrån normalportföljen fastställs sedan, av styrelsen, avvikelsernivåer (limiter) i förhållande till den strategiska inriktningen för Bolagets kapitalförvaltning att förhålla sig till.

Bolagets aktieexponering består av det strategiska aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB, noterade och onoterade svenska aktier och aktiefonder. Aktiekursrisken är Bolagets enskilt största marknadsrisk och står för största delen av kapitalkravet för marknadsrisker. Fastighetsinnehavet är koncentrerat till fastighetsfonder samt innehav av egen fastighet i vilken Bolagets verksamhet bland annat bedrivs.

Bolaget är exponerat mot utländsk valuta genom innehav i aktiefonder. Valutarisk begränsas av limit för maximal tillåten placering i utländsk valuta.

Ränterisk uppstår både på skuld- och tillgångssidan. På tillgångssidan är ränteexponeringen koncentrerad till räntefonder med idag relativt kort räntebindningstid (duration). Skuldsidan har en något högre duration och matchas inte fullt ut av bolaget med tillgångar. Dock har bolaget en relativt kort duration även på skuldsidan vilket gör att den totala ränterisken anses vara begränsad för bolaget.

Genom innehav i obligationer med kreditrisk exponeras Bolaget mot risken för att förändrade kreditspredar påverkar Bolaget negativt. Exponeringen finns indirekt via de räntefonder Bolaget investerat i.

Per 2016-12-31 fördelade sig tillgångarna i Bolagets tillgångsportfölj enligt tabell nedan.

Kapitalöversikt innevarande år tkr	Marknadsvärde 2016-12-31
<i>Räntebärande placeringar</i>	2 052 048
<i>Svenska aktier & fonder</i>	402 859
<i>Utländska aktier & fonder</i>	389 273
<i>Alternativa investeringar</i>	210 479
<i>Fastigheter</i>	353 322
<i>Aktiv portfölj</i>	3 407 982
<i>Organisationsaktier</i>	1 908 850
Total portfölj	5 361 741

Tabell C2 (1): Kapitalöversikt

*Bolaget placeringstillgångar (tkr) per 2016-12-31

Väsentliga förändringar under perioden

Bolaget förvärvade under året Bolaget Telegrafgatan RE AB som äger fastigheten Hilton 6 i Solna. Bolaget har också sitt huvudkontor i fastigheten.

C.2.2 Riskkoncentration

Med koncentrationsrisk avses risken att Bolagets riskexponering inte är tillräckligt diversifierad vilket leder till att en enskild exponering, homogen grupp av exponeringar eller en specifik marknadshändelse kan hota Bolagets solvens eller finansiella ställning. Koncentrationsrisken i marknadsriskerna bedöms i relation till övriga marknadsriskerna vara låga. Dock kommer det, från gång till annan, att finnas enskilda investeringar som kan komma att utgöra en viss koncentration

av marknadsrisken. Länsförsäkringar Stockholm hade per 2016-12-31 sin största exponering i LFAB-aktien som också är ett strategiskt innehav.

Exponeringar överstigande 100 000 tkr mot enskilda emittenter inklusive koncerner, enligt följande:

Placering*	Värde av exponeringar (tkr)	Andel av total tillgångsportföljen (%)
<i>Enskilt största placering</i>	1 908 840	36
<i>2-3 största placering</i>	579 008	11
<i>4-6 största placering</i>	298 099	6
Totalt	2 785 947	100

*Tabell C2(2): Aktie- och räntetillgångar exklusive svensk eller motsvarande utländsk stat. **Kapitalkrav för koncentrationsrisk enligt standardmodellen*

C.2.3 Riskreduceringstekniker

Investeringar i enlighet med aktsamhetsprincipen

Länsförsäkringar Stockholms placeringsverksamhet bedrivs i ägarnas, det vill säga kundens intresse och uppfylla Bolagets åtaganden mot försäkringstagarna.

Bolagets kapitalförvaltning bedrivs utifrån en aktsamhetsprincip vilket bland annat innebär att placeringar endast görs i tillgångar vars risker Bolaget anser sig kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera. De huvudsakliga tillgångsklasserna är räntebärande värdepapper, aktier, alternativa investeringar och fastigheter. Placeringar och tillgångar som inte handlas på reglerade finansmarknader ska hållas på aktsamma nivåer. Tillgångarna ska vara väl diversifierade på ett sådant sätt att man undviker överdrivet beroende av en viss tillgång, emittent eller grupp av företag eller av ett geografiskt område samt alltför stor riskackumulering i portföljen som helhet.

Bolaget har i sin kapitalförvaltning möjlighet att använda derivatinstrument. När derivatinstrument används i förvaltningen ska syftet vara antingen att reducera risker i den ordinarie kapitalförvaltningen eller för att underlätta ett effektivt förvaltningsarbete.

C.2.4 Riskkänslighet

Bolaget genomför löpande olika typer av känslighetsanalyser och stresstester i syfte att bedöma riskkänsligheten i tillgångsportföljen.

Stressnivå - påverkandegrad

Inverkan på resultat

Nedgång i aktier 10 %	-	288 690
Sek valuta stärks med 10 %	-	41 349
Parallell förskjutning på räntekurvan 1%	-	31 635

Tabell C2(3): Riskkänslighet ksek

C.3 Kreditrisk

Risken för förluster till följd av att motparter inte fullgör sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran.

C.3.1 Riskexponering

Bolaget är exponerad mot motpartsrisk dels genom finansiella placeringar, likvida medel hos bank samt genom återförsäkring. Återförsäkring hanteras framför allt genom den gemensamma medlemsbolagspoolen. Detta innebär att bolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger det enskilda Bolagets självbehåll upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare.

Motpartsrisken i placeringstillgångar bedöms vara relativt liten genom att risken begränsas av krav på motpartens rating samt limiter för maximal exponering. I den avgivna återförsäkringen är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivaren enligt avtal också relativt liten. I Länsförsäkringsgruppen används ett regelverk för att ta fram vilka externa återförsäkringsgivare som får användas för att begränsa risken.

Motpartsrisk i likvida medel begränsas genom krav på vilka bolag som får hantera Bolagets likvida medel.

Väsentliga förändringar under perioden

Ej aktuellt under perioden.

C.3.2 Riskkoncentration

Namn	Rating	Exponering	Loss Given Default	Prob Of Default
LF Bank	A	42 091 553	42 091 553	0,05 %
SEB	A	9 239 040	9 239 040	0,05 %
Didner & Gerge Aktiefond	BB	8 320 669	8 320 669	1,2 %

Ohman Foretagsobligationsfond A	BB	5 658 478	5 658 478	1,2 %
Stewart Investors Asia Pacific Leaders B GBP Acc	BB	4 290 969	4 290 969	1,2%

Tabell C3(1): Placeringsstillgångar motpartsrisk

Namn	Rating	Recoverables	Loss Given Default	Prob Of Default
LF SKÅNE	Medlemsbolagspoolen	19 105 240	116 208 003	0,5 %
LF ÖSTGÖTA	Medlemsbolagspoolen	12 848 694	78 135 666	0,5%
LF DALARNA	Medlemsbolagspoolen	12 636 430	76 844 305	0,5 %
LF JÖNKÖPING	Medlemsbolagspoolen	9 434 175	57 364 904	0,5 %
LF ÄLVSBERG	Medlemsbolagspoolen	8 914 837	54 206 156	0,5 %

Tabell C3(2): Återförsäkring

C.3.3 Riskreduceringstekniker

Motpartsrisken, avseende de som hanterar Bolagets likvida medel, begränsas genom att endast banker med kreditrating BBB+ eller högre får hantera Bolagets likvida medel. En limit är dessutom satt per bank. Nedan redovisas de banker som får hantera Bolagets likvida medel:

Bank

Länsförsäkringar Bank

Skandinaviska Enskilda Banken

Ålandsbanken

Danske Bank

Svenska Handelsbanken

Nordea

Bolaget säkerställer genom återförsäkring att skadeförsäkringsrisken är inom givna ramar via beslutat självbehåll. Nivån på självbehållen är ett sätt att reducera motpartsrisken i återförsäkringen.

C.3.4 Riskkänslighet

Stresstest av riskkänslighet för kreditrisk ingår som en komponent i stresstestet av marknadsrisk som vid behov genomförs i den årliga ERSA-processen.

C.4 Likviditetsrisk

Risken för förluster till följd av att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel eller att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normalt eller genom avyttring av tillgångar till underpris.

C.4.1 Riskexponering

Länsförsäkringar Stockholms strategi för att hantera likviditetsrisker är att säkerställa att likvida medel snabbt kan göras tillgängliga för utbetalningar i betydligt större omfattning än vad som normalt krävs i verksamheten och än vad som har krävts historiskt i Bolaget.

Likviditetsrisk följs löpande inom ramen för ekonomisk uppföljning. Det förväntade kassaflödesmönstret och möjligheten att realisera placeringstillgångar innebär en låg riskexponering. Vid ett negativt scenario kan Bolaget avyttra omsättningsbara tillgångar i form av fonder, obligationer och noterade aktier som möjliggör likviditet inom några dagar.

C.4.2 Riskkoncentration

Länsförsäkringar Stockholm bedömer inte att Bolaget är exponerat mot riskkoncentrationer kopplad till likviditet. Bolagets skadeutbetalningar sker normalt sett inte under en kort tidsperiod. Uppstår en katastrofriskhändelse som innebär stora likviditetsutflöden under kort tidsperiod kan Bolaget avyttra likvida räntetillgångar alternativt aktietillgångar. Bolaget har en väl diversifierad tillgångsportfölj.

C.4.3 Riskreduceringstekniker

I syfte att begränsa Bolagets likviditetsrisk beaktas det i utformningen av placeringsstrategi. I placeringsriktlinjerna har styrelsen fastställt att minst 80 % av aktier respektive ränteplaceringar ska vara noterad på en likvid marknad.

I det fall Bolagets likviditetsbehov överstiger tillgängliga likvida medel kan följande aktiviteter initieras på kort och lång sikt i syfte att öka Bolagets likviditet:

- Nyttja upprättad bankkredit
- Avyttra likvida tillgångar

C.4.4 Riskkänslighet

Då Bolaget har en stark balansräkning, och minst 80 % av aktie och räntebärande tillgångar måste vara likvida, bedöms Bolaget ha en god motståndskraft att möta en icke förväntad negativ händelseutveckling.

C.5 Operativ risk

Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

C.5.1 Riskexponering

Målet för Länsförsäkringar Stockholms arbete med operativa risker är att säkerställa att de operativa riskerna inte ska begränsa möjligheterna att nå uppsatta verksamhetsmål. Strategin för hantering av operativa risker utgår från insikten att operativa risker är en del av Bolagets verksamhet. Strategin utgår således inte från att samtliga operativa risker kan undvikas, elimineras eller transfereras till annan part.

Operativa risker identifieras årligen utifrån Bolagets affärskritiska processer av respektive processägare med stöd av riskhanteringsfunktionen. Varje processägare äger samtliga risker i den egna processen samt risker utanför processen med naturlig koppling till respektive process (till exempel säkerhetsrisker). Inträffade incidenter hanteras och rapporteras löpande. Återkoppling till verksamheten beträffande riskreducerande åtgärder, dess utfall, effektivitet och nödvändiga justeringar ska ske av respektive chef eller processägare. Återrapportering till styrelsen och ledning sker enligt fastställd rapporteringsplan.

Den operativa riskhanteringen följs upp löpande och genom särskilda utvärderingar. Utvärderingen kan ske när som helst på initiativ av styrelsen, VD eller av riskhanteringsfunktionen exempelvis som följd av inträffad incident eller proaktivt för att utvärdera risken inom särskilt område.

C.5.2 Riskkoncentration

Länsförsäkringar Stockholm anser sig inte ha riskkoncentrationer inom operativa risker.

C.5.3 Riskreduceringstekniker

Riskreducerande åtgärder vidtas om de utifrån fastställd metod för riskbedömning överstiger beslutad risktolerans. Riskvärdet utgör en sammanvägd bedömning av riskens potentiella konsekvens för verksamheten och sannolikheten att risken inträffar.

Valet av åtgärd för att reducera en operativ risk varierar i hög grad som följd av riskernas olikartade karaktär. Föreskrivna generella åtgärder enligt Bolagets riktlinje för riskhantering och intern styrning och kontroll är följande:

- Styrande dokument,
- Företagsövergripande kontroll,
- Nyckelkontroll,
- Utbildning,
- Process- och rutinförändring,

Bolaget har en process för godkännande av nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar i verksamhet och organisation. Syftet med godkännandeprocessen är att uppnå en effektiv och ändamålsenlig hantering av risker som kan uppstå i samband med förändringsarbete, att tillse att gällande regelverk efterlevs samt att kundnytta uppnås.

Länsförsäkringar Stockholms kontinuitetshantering handlar om att upprätta beredskaps- och kontinuitetsplaner för krishantering. Bolaget genomför regelbundet övningar för att säkerställa att Bolaget har en god förmåga att hantera krissituationer.

C.5.4 Riskkänslighet

I Bolaget genomförs regelbundna övningar för att säkerställa att verksamheten har en god förmåga att hantera krissituationer.

C.6 Övriga materiella risker

Risken för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, en sämre intjäning och rykten.

C.6.1 Riskexponering

Utöver ovan nämnda risker är Länsförsäkringar Stockholm även exponerad mot affärsrisker.

Affärsrisker är risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om företaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisk inkluderar även Conduct risk, det vill säga risken för otillbörligt uppförande och ryktesrisk, det vill säga risken att intäkterna minskar på grund av negativa rykten om antingen Länsförsäkringar eller branschen i allmänhet.

Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut dels inför strategiska vägval om inriktning av verksamhet, dels i den årliga affärsplaneringsprocessen och då utvecklingen på marknaden så kräver. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Till följd av ändrade omvärldsförutsättningar eller interna omständigheter kan också nya risker uppstå över tid. Nya risker identifieras och hanteras i det löpande riskhanteringsarbetet och i bolagets ERSA.

För den förmedlade affären från Länsförsäkringar AB, främst inom Bank, finns en intjäningsrisk i form av minskade provisionsintäkter. Risk för reducering av provisionsintäkter finns bland annat till följd av kreditförluster upp till 80 procent i den förmedlade Bank affären och kan uppgå till 100 procent av kreditförlusten om Bolaget till exempel överskridit befogenheterna. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter tills kreditförlusten är reglerad.

C.7 Övrig information

Det finns inte någon annan information som har bedömts lämplig att lämna i detta kapitel.

D. Värdering för solvensändamål

Enligt Solvens II-regelverket ska tillgångar och skulder värderas till marknadsvärde i Solvens II-balansräkningen. Placeringstillgångarnas marknadsvärden kan ofta avläsas på de finansiella marknaderna medan marknadsvärden för exempelvis försäkringstekniska avsättningar, som inte köps och säljs i någon större omfattning, måste beräknas med en approximativ metod.

Bolaget värderar tillgångar och skulder i solvensbalansräkningen enligt följande överordnade värderingsprinciper;

- Tillgångarna värderas till det belopp för vilket de skulle kunna utväxlas i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs, enligt Solvens II-direktivet 2009/138/EG artikel 75:1a.
- Skulder ska värderas till det belopp för vilket de skulle kunna överlåtas eller regleras i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs, enligt Solvens II-direktivet 2009/138/EG artikel 75:1b.
- Tillgångar och skulder värderas utifrån antagandet att företaget kommer att fortsätta att bedriva sin verksamhet, dvs enligt fortlevnadsprincipen enligt Kommissionens delegerade förordning 2015/35 artikel 7.

Bolaget värderar tillgångar och skulder i den finansiella redovisningen enligt IFRS. Tillgångar och skulder ska omvärderas i de fall Solvens II-regelverket föreskriver andra värderingsregler än IFRS. I flertalet fall överensstämmer värderingen mellan IFRS- och solvensbalansräkningarna. Under avsnitt D.1 och D.3 nedan beskrivs Solvens II-omvärderingar.

D.1 Tillgångar

D.1.1 Värderingen i samband med solvensberäkningen

Följande balansräkning visar värden på tillgångar och skulder i solvensbalansräkningen jämfört med den finansiella redovisningen per 31 december 2016.

Tillgångs- och skuldposterna för Länsförsäkringar Stockholm (belopp i tkr)

Tillgångar	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde
<i>Förutbetalda anskaffningskostnader</i>	27 400	0
<i>Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk</i>	35 497	35 497
<i>Innehav i anknutna företag, inklusive dotterbolag</i>	319 669	319 699
<i>Aktier – icke börsnoterade</i>	1 911 826	1 911 826
<i>Investeringsfonder</i>	3 084 462	3 084 462
<i>ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring</i>	264 300	221 242
<i>ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring</i>	420	322
<i>Depåer hos företag som avgivit återförsäkring</i>	449	449

<i>Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare</i>	586 590	586 590
<i>Återförsäkringsfordringar</i>	26 716	26 716
<i>Fordringar (Kundfordringar, ej försäkring)</i>	109 350	109 350
<i>Kontanter och andra likvida medel</i>	44 905	44 905
<i>Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans</i>	6 883	6 883
Totala tillgångar	6 418 466	6 347 910

Tabell D1 (1): Länsförsäkringar Stockholms tillgångar

Skulder	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde
<i>Försäkringstekniska avsättningar</i>	2 891 624	2 377 490
<i>Pensionsåtaganden</i>	15 454	15 454
<i>Uppskjutna skatteskulder</i>	353 717	460 104
<i>Försäkringsskulder och skulder till förmedlare</i>	29 933	29 933
<i>Återförsäkringsskulder</i>	7 516	7 516
<i>Leverantörsskulder</i>	112 983	112 983
<i>Övriga skulder som inte visas någon annanstans</i>	257 564	257 564
Totala skulder	3 668 791	3 261 044

Tabell D1 (2): Länsförsäkringar Stockholms skulder

I balansräkningen redovisas belopp värderade enligt IFRS-regelverket men klassificerade enligt Solvens II regelverket i kolumnen Finansiell redovisning. Skillnaden i klassificeringen består av att placeringar fördelas på andra tillgångsposter.

D.1.2 Värderingsprinciper i solvensberäkningen för olika tillgångsklasser

Som huvudprincip värderas Bolagets tillgångar i solvensbalansräkning till marknadsvärde, det vill säga det belopp för vilket de skulle kunna utväxlas i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs. För den finansiella redovisningen tillämpar Bolaget för sin värdering så kallad lagbegränsad IFRS. Nedan följer en genomgång av värderingen i solvensbalansräkningen för varje tillgångskategori tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen.

Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2 samt skillnader mot den finansiella redovisningen.

<i>Förutbetalda anskaffningskostnader</i>	Förutbetalda anskaffningskostnader har värderats till noll enligt Solvens 2.	Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader i den finansiella redovisningen.
<i>Uppskjuten skattefordran</i>	Uppskjutna skattefordringar har beräknats för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Den omvärdering som sker mellan Solvens 2 och den finansiella redovisningen medför även en beräkning av uppskjuten skattefordran för tillämpliga poster. Posten uppskjuten skattefordran redovisas netto mot beräknad uppskjuten skatteskuld i solvensbalansräkningen. Se tabell D3 (1) och D3(2) nedan.	Skillnaderna mellan IFRS och Solvens 2 hänför sig till uppskjuten skatt på omvärderingsbeloppen samt att uppskjuten skattefordran har redovisats netto mot uppskjuten skatteskuld i Solvens 2. Värderingsmässigt (undantaget omvärderingsbeloppen enligt Solvens 2) är det ingen skillnad mellan den finansiella redovisningen och Solvens 2.
<i>Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk</i>	Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nedskrivningsbehov prövas årligen.	Inga materiella skillnader.
<i>Innehav i anknutna företag, inklusive dotterbolag</i>	Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB värderas till verkligt värde baserat på aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll vilket betyder att aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. Substansvärdet för aktien är det samma som Länsförsäkringar AB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Aktier och andelar i övriga anknutna bolag värderas enligt den justerade kapitalandelsmetoden, vilket är Länsförsäkringar Stockholms andel av den positiva skillnaden mellan innehavets tillgångar och skulder, värderad enligt värderingsprinciper under Solvens 2.	Inga materiella skillnader.
<i>Aktier – icke börsnoterade</i>	De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Huvudprincipen är att onoterade aktier värderas till senast betalt om det finns uppgifter som är relevanta. Ett alternativ till detta är värdering till senaste emissionskurs om denna inte ligger allt för långt tillbaka i tiden. För några aktier tar Länsförsäkring Stockholm in externa värderingar eller värden som tagits fram av aktiebolagen.	Inga materiella skillnader.
<i>Investeringsfonder</i>	De flesta obligationer och andra räntebärande papper är noterade på en aktiv marknad eller auktoriserad börs och värderas därmed till noterad köpkurs på balansdagen. Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så används en värderingsteknik som i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. För sådana värderingar används väletablerade värderingsmodeller eller värderingar från utgivaren av instrumentet.	Inga materiella skillnader.

<i>ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring</i>	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.
<i>ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring</i>		
<i>Depåer hos företag som avgivit återförsäkring</i> <i>Kontanter och andra likvida medel</i> <i>Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)</i> <i>Återförsäkringsfordringar</i> <i>Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare</i>	Värderas enligt dess nominella värde.	Inga materiella skillnader.
<i>Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans</i>	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till nominellt värde på grund av deras korta duration, detta anses vara en bra uppskattning av marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.

D.2 Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar (FTA) värderas till det aktuella belopp som Länsförsäkringar Stockholm skulle vara tvunget att betala om man omedelbart skulle överföra sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser till ett annat försäkringsföretag. Detta värde beräknas genomgående som summan av en bästa skattning plus en riskmarginal. Bästa skattningen motsvarar det förväntade nuvärdet av framtida kassaflöden. Riskmarginalen ska motsvara kostnaden för att hålla det kapital som krävs för att klara Bolagets åtaganden tills dessa är slutavvecklade. Den beräknas med cost-of-capital-metoden där kapitalkostnadsräntesatsen är satt till 6 procent enligt regelverket.

Med stöd av Delegerade förordningen Artikel 58 har följande förenkling använts vid beräkningen av riskmarginalen: det solvenskapitalkrav för kommande år som ingår i formeln för riskmarginalen beräknas med utgångspunkt i motsvarande värde för innevarande år, vilket antas utvecklas över de framtida åren i proportion till bästa skattningens utveckling. Nedanstående tabell ger en översikt över Bolagets FTA fördelade på materiella affärgrenar. Kolumnen LoB anger affärgrenens nummer enligt bilaga I till Delegerade förordningen. Namnen på affärgrenarna har valts så att de beskriver affären så bra som möjligt, snarare än enligt nämnda bilaga.

LoB	Affärsgren	Bästa skattning Premiereserv	Bästa skattning Ersättningsreserv	Riskmarginal	Försäkringstekniska avsättningar
Direkt skadeförsäkring					
2	Sjuk och olycksfall	24 407	219 777	48 363	292 547
4	Trafik	100 912	483 747	24 517	609 177
5	Övrig motor	130 328	61 457	2 728	194 514
7	Egendom	375 411	496 953	13 314	885 677
Proportionell återförsäkring					
17	Övrig motor	2 388	14	34	2 436
Icke-proportionell återförsäkring					
25	Sjuk och olycksfall	0	8 564	2 631	11 195
26	Trafik	0	213 557	78 915	292 472
28	Egendom	4 281	61 171	6 446	71 899
Livförsäkring och återförsäkring					
34	Skadelivräntor, direkt	0	17 021	552	17 573
Summa		637 728	1 562 262	177 500	2 377 490

Tabell D2 (1): Försäkringstekniska avsättningar Länsförsäkringar Stockholm

En beskrivning av graden av osäkerhet i bästa skattningen ges i samband med metodbeskrivningen under respektive affärsgren nedan.

Sjuk och olycksfall, inklusive mottagen återförsäkring

Affärsgren nummer 2 *Försäkring avseende inkomstskydd* (här kallad Sjuk och olycksfall) består av Bolagets separata sjuk- och olycksfallsförsäkring. För beräkning av framtida kassaflöden används i huvudsak Schniepers metod, detta innebär att kostnaden för okända skador (IBNR) antas proportionell mot premien, medan utvecklingen av kända skador antas proportionell mot den kända skadekostnaden (RBNS).

Återförsäkrarens andel bestäms genom att tillämpa metoden ovan med skadekostnaden trunkerad vid den excesspunkt Bolaget valt i sin excess-of-loss-återförsäkring. Summan av alla sådana andelar för de 23 länsförsäkringsbolagen ingår i den gemensamma Olycksfallspoolen. Mottagen

återförsäkring för Sjuk och olycksfall i Länsförsäkringar Stockholm utgör Bolagets kvotandel av denna summa.

Värderingen av sjuk- och olycksfallsaffär anses vara relativt osäker då avvecklingstiden är lång (över 30 år kan förekomma). Denna osäkerhet begränsas dock av att de största kostnaderna, som avser invaliditetsersättning, är maximerade i termer av prisbasbelopp.

Trafikförsäkring, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 4 *Ansvarsförsäkring för motorfordon* (Trafikförsäkring) består av de försäkringar som tecknats sedan Bolaget fick egen koncession 2004. Här har Bolaget ett relativt lågt självbehåll i den interna återförsäkringslösningen. För att ge bästa skattningen bättre precision trunckeras skadorna först vid detta självbehåll. Skadorna delas in i

- skador med personskada – skador som innehåller minst en personskadedel
- skador utan personskada – rena egendomsskador

där de förra kan vara komplicerade och svårbedömda, medan de senare har en kort avvecklingstid och är relativt lätta att uppskatta. För rena egendomsskador används en triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär ett antagande om att okänd skadekostnad är proportionell mot känd skadekostnad.

För skador med personskada trianguleras först antalet skador. Vidare beräknas en medelskada per bolag för skadekostnaden under självbehållet baserat på en kombination av gruppens data och Bolagets egna data. Slutligen erhålls utvecklingsfaktorer för utbetalt från beräkningar på data från gruppens . Dessa tre informationskällor kombineras sedan i en Bornhuetter-Ferguson-skattning av skadekostnaden under självbehållet. Detta innebär ett antagande om att den procentuella andelen okänd skadekostnad är gemensam för gruppen, medan dess storlek bestäms av antalet skador i det enskilda Bolaget multiplicerat med medelskadan enligt ovan.

Återförsäkrares andel bestäms genom fördelning av hela gruppens okända skadekostnad (IBNR, som då kan beräknas med större precision) på de enskilda bolagen efter deras andel av premien för avgiven återförsäkring. Bästa skattning brutto blir sedan summan av beräkningen under självbehållet (för egen räkning) och återförsäkrares andel.

Affärgrenen 26 *Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring* består av Bolagets andel av den så kallade Trafikpoolen. I den mottages återförsäkring som en kvot av alla bolagens skadekostnad över självbehållet, beräknad som ovan.

Värderingen måste anses som väldigt osäker för storskadorna, eftersom vi har lång avvecklingstid och i det närmaste obegränsade skadebelopp (max 300 000 tkr). Detta påverkar mottagen återförsäkring och återförsäkrares andel. Beloppen för egen räkning är väsentligt mindre osäkra, tack vare konstruktionen ovan.

Övrig motor (Kasko)

Affärsgren nummer 5 *Övrig motorförsäkring* består i huvudsak av momenten Delkasko och Vagnskada, samt några ytterligare mindre moment. Kasko har till den helt dominerande delen väldigt kort avvecklingstid. Den metod som används är därför en vanlig triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skadekostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (som är summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeras storskador vid 1 000 tkr, vilket innebär att för skadekostnaden över 1 000 tkr används skadereglerarnas bedömning utan uppräknings. Detta bygger på ett antagande om att stora skador är kända vid beräkningstillfället och att skadereglerarnas bedömning i detta fall är den bästa skattning vi kan få.

För Kasko är sådana skador mindre vanliga. I den mån de överskrider Bolagets självbehåll i excess-of-loss-återförsäkringen och därmed genererar avgiven och mottagen återförsäkring hanteras den av en gemensam återförsäkringspool, se beskrivningen för Egendom nedan. Värderingen får anses förhållandevis säker då avvecklingstiden är kort.

Egendom, inklusive mottagen återförsäkring

Affärsgren nummer 7 *Försäkring mot brand och annan skada på egendom* består av försäkringsgrenarna "Hem och villa", inklusive Fritidshus, och "Företag och fastighet" inklusive Lantbruk.

Här används triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skadekostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeras storskador vid 2 000 tkr. För delen däröver gäller den kända skadekostnaden utan uppräknings, även om expertbaserad justering kan förekomma undantagsvis. Även stora kumuler av skador vid naturkatastrofer, till exempel stormar, behandlas utan uppräknings. Detta bygger på ett antagande om att stora skador och katastrofskador är kända vid beräkningstillfället, vilket i sin tur bygger på erfarenheten att de sällan efteranmäls. De är till sitt belopp ej helt kända, men den uppskattning som skadereglerare gör är i detta fall extra noggrann och kan därför anses som bästa tillgängliga skattning.

Som en konsekvens av detta antagande beräknas återförsäkrarens andel till känd skadekostnad över självbehållet i excess-of-loss-återförsäkringen plus katastrofskadekostnaden. Summan av alla sådana återförsäkrarens andelar för de 23 länsförsäkringsbolagen ingår i en gemensam återförsäkringspool.

Affärsgren 28, *Mottagen icke-proportionell återförsäkring av egendom* utgörs till största delen av Bolagets kvotandel av denna summa.

Värderingen är för Hem och villa relativt säker, tack vare kort avvecklingstid och begränsad omfattning av storskador. För Företag och fastighet finns en del osäkerhet i storskadornas utveckling och även en underordnad del ansvarsskador med lång avvecklingstid.

Premiereserv

För att bestämma premiereserv tillämpas den förenkling som föreslås i Annex III till EIOPA:s ”Riktlinjer för värdering av försäkringstekniska avsättningar”. Därvid beräknas först på årsbasis en totalkostnadsprocent som mäter hur framtida kostnader och intäkter förhåller sig till premieintäkten. Därefter beräknas ej intjänade premier i förhållande till återstående löptid för avtalen (pro rata temporis). Premiereserven i solvensbalansräkningen är produkten av denna totalkostnadsprocent och ej intjänade premier.

Den största osäkerheten ligger här i bedömningen av skadekostnaden. Då reserven avser skador som ännu ej inträffat, och som vi inte vet något om, kommer utfallet att variera kraftigt.

Skadelivräntor

Detta avsnitt omfattar Affärgren 34 *Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser*. För denna affärgren görs antaganden om dödlighet, driftskostnader och värdesäkring.

Vad gäller dödlighetsantagandet för skadelivräntor följs den rekommendation som togs fram av en arbetsgrupp under dåvarande Svenska Försäkringsförbundet. Rekommendationen heter ”1999 år kapitaliseringstabeller räntenivå och dödlighet” och dess riktlinjer är idag branschstandard. Antagandena har under 2015-16 varit föremål för utredning av en arbetsgrupp under Svensk Försäkring och Trafikförsäkringsföreningen. Slutsatsen blev att utfallet av dödligheten avviker något från modellen som togs fram 1999, men att avvikelserna inte är tillräckligt stora för att modellen ska behöva justeras. Driftskostnaderna antas vara ett värdesäkrat medelvärde per livränta av hela gruppens driftskostnader de senaste fem åren, den framtida värdesäkringen uppskattas med *break even* inflation.

Den största osäkerheten ligger i den faktiska livslängden. Eftersom beståndet är relativt litet påverkar enskilda försäkringar i motsvarande grad relativt mycket.

D.2.1 Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen

I den finansiella redovisningen värderas försäkringstekniska avsättningar (brutto) enligt ÅRFL samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Skadeförsäkring, premiereserv

Avsättningar för ej intjänade premier i den finansiella redovisningen beräknas i förhållande till återstående löptid för avtalen (pro rata temporis). För olönsam affär görs en bedömning av framtida kostnader för löpande avtal och, om dessa överstiger pro rata temporis-beräkningen, görs ett tillägg med mellanskillnaden (avsättning för kvardröjande risk).

I solvensbalansräkningen beräknas hur stor del av ej intjänade premier som svarar mot framtida kostnader, med diskontering. I praktiken innebär detta för lönsam affär att den del av den finansiella redovisningens premiereserv som motsvarar förväntad vinst lyfts ut, liksom

förutbetalda anskaffningskostnader. För olönsam affär bör avsättningen bli ungefär densamma i båda fallen, men kan skilja sig åt på grund av diskonteringen i solvensbalansräkningen. I den sistnämnda tillkommer även en riskmarginal, för premiereserv och ersättningsreserv sammantaget.

Skadeförsäkring, ersättningsreserv

Grunden för avsättning för oreglerade skador (ersättningsreserven) är i båda fallen en uppskattning av de framtida kassaflödena gjord med aktuariella metoder. I den finansiella redovisningen är diskontering bara tillåten för skadeförsäkring med lång avvecklingstid, i vårt fall trafikförsäkring samt sjuk- och olycksfallsförsäkring. För dessa är det valfritt att diskontera eller inte.

I den finansiella redovisningen diskonterar Länsförsäkringar Stockholm all trafikaffär samt direktförsäkring av Sjuk och olycksfall. Härvid används en försiktig diskonteringsränta i enlighet med gällande föreskrifter.

Inom solvensbalansräkningen diskonteras all affär med föreskriven marknadsränta. Dessutom finns i solvensbalansräkningen en explicit riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden. I den finansiella redovisningen har man normalt en implicit marginal, för att få en betryggande reserv som uppfyller gällande regelverk.

Skadelivräntor

Skadelivräntorna diskonteras i den finansiella redovisningen precis som i solvensbalansräkningen med marknadsränta. I solvensbalansräkningen tillkommer en riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden, medan riskmarginalen i den finansiella redovisningen är mer försiktig än så.

Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar kan sammanfattas enligt följande: Av ett totalt omvärderingsbelopp på 490 125 tkr härrör 144 261 tkr från omvärderingen av premiereserven, som i den finansiella redovisningen uppgår till 798 299 tkr och i solvensbalansräkningen till 654 037 tkr. Merparten av omvärderingen, 345 863 tkr, kommer från ersättningsreserven och beror på annorlunda diskontering och marginal. Detta beskrivs kvantitativt i nedanstående tabell.

Omvärdering FTA, Ersättningsreserv (tkr)	<i>Sjuk och olycksfall</i>	<i>Trafik</i>	<i>Övrig motor</i>	<i>Egendo m</i>	<i>Skade- livräntor</i>	<i>Mottagen återför- säkring</i>	<i>Totalt</i>
Enligt finansiell redovisning	354 605	650 236	62 692	507 006	18 723	476 054	2 069 316
Avgår redovisningens marginal	-115 051	-110 294	-1 234	-11 398	-1 702	-157 249	-396 929
Skillnad i diskontering	-19 777	-56 195	-0,1	1 344	0,0	-35 498	-110 125
Tillkommer solvensbalansräkningens riskmarginal	43 797	20 745	876	7 648	552	87 573	161 191
Enligt solvensbalansräkning	263 574	504 492	62 333	504 600	17 573	370 880	1 723 452

Tabell D2 (2): Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar

D.2.2 Övrig information om försäkringstekniska avsättningar

Återkrav enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal uppgår till 221 242 tkr för skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring och 322 tkr för sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring. Hur dessa värderas beskrivs i föregående avsnitt. Bolaget har inga återkrav från specialföretag.

D.3 Andra skulder

Detta kapitel innehåller en genomgång av värderingen i solvensbalansräkningen för varje skuldpost utanför FTA, tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen. Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2 samt skillnader mot den finansiella redovisningen

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen
-----------------------	---	--

<i>Pensionsåtaganden</i>	Det nominella värdet bedöms vara en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga.
<i>Uppskjutna skatteskulder</i>	Uppskjutna skatter har beräknats för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Den omvärdering som sker mellan Solvens 2 och den finansiella redovisningen medför även en beräkning av uppskjuten skatteskuld för tillämpliga poster. Posten uppskjuten skatteskuld redovisas netto mot beräknad uppskjuten skattefordran. Se tabell D3 (1) och D3(2) nedan.	Skillnaderna mellan IFRS och Solvens 2 hänför sig till uppskjuten skatt på omvärderingsbeloppen samt att uppskjuten skatteskuld har redovisats netto mot uppskjuten skattefordran i Solvens 2. Värderingsmässigt, undantaget omvärderingsbeloppen enligt Solvens 2, är det ingen skillnad mellan den finansiella redovisningen och Solvens 2.
<i>Försäkringsskulder och skulder till förmedlare</i> <i>Återförsäkringsskulder</i> <i>Leverantörsskulder</i>	På grund av den korta durationen av dessa skulder anses deras nominella värde som en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga.
<i>Övriga skulder som inte visas någon annanstans</i>	Utgörs av förutbetalda premier samt lönerelaterade förutbetalda intäkter. På grund av deras korta duration anses deras nominella värde som en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga.

I nedanstående tabell åskådliggörs uppskjuten skatteskuld i solvensbalansräkningen. Uppskjutna skatter har beräknats för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Den omvärdering som sker mellan den finansiella redovisningen och Solvens II medför även en beräkning av uppskjuten skatteskuld för tillämpliga poster. Skillnaderna mellan den finansiella redovisningen och Solvens II hänför sig till uppskjuten skatt på omvärderingsbeloppen och vissa obeskattade reserver, samt att uppskjuten skatteskuld har redovisats netto mot uppskjuten skattefordran i Solvens II.

Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader:	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde	Förfaller
<i>Skuld avseende placeringstillgångar</i>	359 665	359 665	< 1 år
<i>Fordan avseende övriga temporära skillnader</i>	-5 947	-5 947	
Totalt	353 718	353 718	

Tabell D3 (1): Länsförsäkringar Stockholms uppskjutna skatteskulder brutto avseende temporära skillnader

Uppskjuten skatteskuld avseende omvärderingsbelopp:	Solvens 2- värde	Förfaller
<i>Förutbetalda anskaffningskostnader</i>	-6 028	N/A
<i>Periodiseringsfond (avsättning 2016)</i>	8 800	> 1 år
<i>Omvärdering av FTA brutto</i>	103 615	N/A
Totalt	106 387	

Tabell D3 (2): Länsförsäkringar Stockholms uppskjutna skatteskulder brutto avseende temporära skillnader

D.4 Alternativa värderingsmetoder

Nedan följer en redovisning över de tillgångar som värderas med alternativa värderingsmetoder, det vill säga metoder som avviker från punkt 4, artikel 10 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/25.

D.4.1 Innehav av LFAB-aktier

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. Substansvärdet för aktien är det samma som Länsförsäkringar AB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet är således årets totalresultat i Länsförsäkringar AB-koncernen.

D.4.2 Aktier i Länsförsäkringar Mäklarservice AB samt i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar Mäklarservice AB samt i Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde.

D.4.3 Aktier i Länsförsäkringar Franchisesupport AB

Detta bolag är nystartat och värderades vid årsbokslutet till anskaffningsvärde. Framöver kommer värdering till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde ske.

D.4.4 Aktier i Telegrafgatan RE AB

Detta bolag äger den fastighet som Länsförsäkringar Stockholm har sitt huvudkontor i. Investeringen i det helägda dotterbolaget Telegrafgatan RE AB skedde per 2016-11-30 och värderades per 2016-12-31 till anskaffningsvärdet. Per årsbokslutet genomfördes ingen marknadsvärdering då anskaffningen låg så nära i tiden och därför kan anses vara rådande marknadspris. Framöver kommer dock en marknadsvärdering ske löpande.

D.5 Övrig information

Det finns inte någon annan information som har bedömts lämplig att lämna i detta kapitel.

E. Finansiering

E.1 Kapitalbas

E.1.1 Mål och principer för kapitalbasen

Kapitalplaneringen genomförs en gång per år och är integrerad med den treåriga affärsplaneringen. I processen analyseras storleken på kapitalbehovet och tillgången på kapital utifrån prognoser för försäljning och lönsamhet. Målet med kapitalplanering är att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig för att bära de risker som följer av realiserandet av affärsplanen. Analysen har sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och dess så kallade basscenario men inkluderar även ett krävande men realistiskt negativt scenario samt stresstester.

Kvantitativa kapitalmål sätts för Bolaget och uttrycks som en kapitalkvot. Med kapitalkvot avses kapitalbas dividerat med solvenskapitalkrav. Bolagets kapitalkvot ska överstiga 175 och där det regulativa kravet är 100 procent. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelse och ledning i Bolaget får en ökad förståelse för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att reducera risker. Efter att kapitalplaneringen har dokumenterats och beslutats av styrelsen följs resultatet upp löpande under året. Vid behov revideras processen under verksamhetsåret.

Posterna i kapitalbasen delas upp på tre nivåer, för Länsförsäkringar Stockholm klassificeras hela kapitalbasen som primärkapital nivå 1.

Kapitalbas, tkr	
Primärkapital (Nivå 1)	2016
Initialt kapital (bundna reserver och uppskrivningsfond)	10 200
Balanserad vinst och Årets resultat	1 105 560
Avstämningsreserv	1 971 106
Summa Kapitalbas (Solvens 2)	3 086 866

Tabell E1 (1): Överskådlig nivåindelning av kapitalbas

E.1.2 Skillnader mellan tillgångar minus skulder i solvensbalansräkningen och eget kapital i den finansiella redovisningen

Skillnaderna mellan Eget kapital enligt legalt bokslut (IFRS) och kapitalbas i Solvens 2 består av omvärdering av tillgångar och skulder. Posterna som omvärderas är obeskattade reserver, förutbetalda anskaffningskostnader och försäkringstekniska avsättningar.

Förklaringsposter eget kapital legalt bokslut och kapitalbas (tkr)

<i>Eget kapital enligt legalt bokslut (IFRS)</i>	1 115 760
--	-----------

Solvens 2 justering mot Eget Kapital

<i>Obeskattade reserver</i>	<i>1 633 914</i>
<i>Omvärdering Förutbetalda anskaffningskostnader</i>	<i>-27 400</i>
<i>Försäkringstekniska avsättningar (netto)</i>	<i>470 977</i>
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>	<i>- 106 387</i>
Summa Kapitalbas (Solvens 2)	3 086 866

Tabell EI (2): Förklaringsposter eget kapital enligt bokslut och kapitalbas

Posten obeskattade reserver består av utjämningsfond, säkerhetsreserv, periodiseringsfond och medräknas i sin helhet i kapitalbasen. Omvärdering av försäkringstekniska avsättningar netto uppgår till 470 977 tkr (positiv effekt på kapitalbasen), vilket består av flera bruttoposter. Omvärderingen av ersättningsreserverna beror på att bästa skattning för reserverna är lägre än de faktiskt bokförda reserverna i balansräkningen. Omvärderingen av premiereserverna kommer av att förväntad vinst räknas in i Solvens 2-balansräkningen när försäkringskontraktet ingås. Denna effekt minskar sedan successivt när premiereserverna periodiseras och faktisk vinst faller ut i resultaträkningen. Omvärdering av försäkringsteknisk avsättning består även av diskonteringsvinst och en riskmarginal. Diskonteringsvinsten uppstår vid diskontering av reserverna med Solvens 2-räntekurvan. Riskmarginalen är det belopp som anses behövas för att hålla reserverna till dess de slutavvecklas.

E.1.3 Struktur, värde och kvalitet på primär- och tilläggs kapital

Kapitalbasen kan bestå av primärkapital och tilläggs kapital. Primärkapitalet består av den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, värderad enligt värderingsprinciper under Solvens 2, samt efterställda skulder. Tilläggskapitalet omfattar poster som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster. Tillsynsmyndigheten förhandsgranskar och godkänner värdet av poster i tilläggskapitalet innan de kan användas i kapitalbasen.

Posterna i kapitalbasen ska delas in i tre nivåer. Nivå 1 avser poster i primärkapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda samt med god tillgänglighet och likviditet. Nivå 2 avser poster i primärkapitalet som är fullt efterställda samt poster i tilläggskapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda. Nivå 3 avser övriga poster. En post ska anses vara fullt efterställd om den i sin helhet, vid likvidation eller konkurs, inte får återbetalas till innehavaren förrän försäkringsföretagets alla andra förpliktelser har uppfyllts.

Kapitalbasen i Länsförsäkringar Stockholm består endast av primärkapital nivå 1 och får därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav (SCR) och minimikapitalkrav (MCR).

Medräkningsbar kapitalbas (tkr)	2016
<i>Kapitalbas</i>	3 086 866
<i>Medräkningsbar kapitalbas för SCR</i>	3 086 866
<i>Medräkningsbar kapitalbas för MCR</i>	3 086 866

Tabell E1 (3): Medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Primärkapital på nivå 1

Initialt kapital, balanserat resultat och årets resultat omfattar Bolagets eget kapital enligt legalt bokslut. Avstämningsreserven utgörs av justeringsposter som uppstår vid omvärdering av bokförda värden till Solvens 2 värden. Här ingår också obeskattade reserver (säkerhetsreserv, utjämningsfond, periodiseringsfond), vilka elimineras vid övergång från den finansiella redovisningen till solvensbalansräkningen. Avstämningsreserven uppgår till samma belopp som bolagets kapitalbas.

Betydande förändringar under rapporteringsperioden som påverkat Bolagets primärkapital nivå 1 är årets resultat.

E.1.4 Övrig information om kapitalbasen

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande kapitalbasen.

E.2 Solvens- och minimikapitalkrav

E.2.1 Allmän information om Stockholms solvens- och minimikapitalkrav

Länsförsäkringar Stockholm använder Standardformeln för beräkning av solvenskapitalkravet. En bedömning av Standardformelns lämplighet genomförs årligen. Bedömningen är att Standardformeln skattar Bolagets kapitalbehov väl.

Följande tabell visar solvenskapitalkravets storlek, totalt och uppdelat per riskmodul, samt minimikapitalkravets storlek.

Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav, tkr	2016
Skadeförsäkringsrisk	563 224
Sjukförsäkringsrisk	109 545
Livförsäkringsrisk	1 011
Marknadsrisk	1 515 859

Motpartsrisk	159 966
Diversifiering	-510 161
Primärt solvenskapitalkrav (BSCR)	1 839 445
Operativ risk	65 566
Justering för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter	-419 102
Solvenskapitalkrav(SCR)	1 485 908
Minimikapitalkrav (MCR)	371 477

Tabell E2 (1): Solvenskapitalkravet per riskkategori.

Länsförsäkringar Stockholm använder inte någon förenkling i beräkning av solvenskapitalkrav som under vissa villkor är tillåten enligt bestämmelser i förordning 2015/35 från EU-kommissionen. Bolaget använder inte heller några företagsspecifika parametrar för beräkning av solvenskapitalkrav för försäkringsrisk.

E.2.2 Utveckling av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Förändringar av SCR och MCR under rapporteringsperioden beror främst av förändring i kapitalkrav för marknadsrisk. Kapitalkravet för marknadsrisk har ökat på grund av ökat marknadsvärde på aktier samt att andelen aktier har utökats.

E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

Bolaget använder inte någon undergrupp för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.4 Skillnader mellan Standardformeln och använda interna modeller

Bolaget använder inte någon intern modell, beräkning sker utifrån Standardformeln.

E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

Vare sig minimikapitalkravet eller solvenskapitalkravet har överträtts av Bolaget under rapporteringsperioden. I händelse av överträdelse av Bolagets målnivåer för minimikapitalkrav och solvenskapitalkrav finns dokumenterade och av styrelsen beslutade fördefinierade åtgärder.

E.6 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande solvens- och minimikapitalkrav.